SEMESTRIEEL RAPPORT SOCIALE DUMPING

Q2 2026

Auteur	Goedkeurder	Publicatiedatum :
Kenniscentrum	Bart Stalpaert, Directeur	

Inhoud

Inleiding en historiek 2
Structuur van het programma 4
Fasen en looptijd 4
Opzet en doelstelling van het programma 4
Opvolging van het programma 6
Trimestriële opvolging van het actieplan 6
Tussentijdse informele contacten tussen projectleider en programmamanager 8
Expertwerkgroepen 8
Realisatiegraad van het programma in Q2 2026 9
Programmadoel 1: Het opzetten van initiatieven ter preventie van sociale dumping 9
Actie 36: Databank loonschulden NEW 9
Actie 37: Vergroten van het afschrikeffect door informatie 10
Actie 38: Verscherpte aandacht voor naleving beperking onderaannemingsketen 12
Actie 39: Uitwerken van (een) mediacampagne(s) in samenwerking met ELA 14
Actie 40: Grensoverschrijdende samenwerking inspectiediensten 15
Programmadoel 2: Snellere en betere detectie van gevallen van sociale dumping 18
Actie 41: Betere detectie door gebruik Meldpunt Eerlijke Concurrentie NEW 18
Actie 42: Betere detectie door gebruik dataminingmodellen 19
Programmadoel 3: Het opzetten van doelgerichte onderzoeken en controles in sociale dumping 20
Actie 43: Controle in de sector van het internationale wegvervoer NEW 20
Actie 44: Sociale Dumpingonderzoeken met focus op derdelanders 21
Actie 45: Misbruik inzake grensoverschrijdende verboden terbeschikkingstelling 24
Actie 46: Concerted and Joint Inspections (CJI) in het kader van ELA & Benelux 24
Actie 47: Controle hoofdelijke aansprakelijkheid lonen 36
Actie 48: Strijd tegen grensoverschrijdende fraude bij zelfstandigen 36
Programmadoel 4: Het uitwerken van effectieve sanctionering 37
Actie 49: Optimale benutting van de Europese bemiddelingsprocedure (A1-geschillen) 37
Politieke Escalatie, ELA-bemiddeling en het BeRECOVERY-project 42
Programmadoel 5: Efficiënte en effectievere invordering en terugvordering 43
Actie 50: In kaart brengen problemen grensoverschrijdende invordering 43
Actie 51: Operationaliseren ELA-bemiddelingsprocedure op Belgisch niveau 44
Conclusie en verdere stappen 46
Gebruikte afkortingen 48

Inleiding en historiek

Dit rapport geeft een overzicht van het programma sociale dumping voor de periode januari – juni 2026.

In 2019 werden de eerste stappen gezet binnen de SIOD om programmawerking op te starten, dankzij de beslissing van het Strategisch Comité om een programmatorische aanpak aan de hand van een risico-evaluatie in te voeren. Het eerste programma inzake sociale dumping liep van januari 2021 tot en met december 2024[1].

Met het Strategisch Plan 2026-2029 voor de strijd tegen sociale fraude en sociale dumping werd de programmawerking voor sociale dumping in januari 2026 verdergezet. In het Actieplan 2026-2027 wordt dit geconcretiseerd aan de hand van 16 acties, die integraal deel uitmaken van het **programma sociale dumping**.

Het nieuwe Strategisch Plan 2026-2029 structureert de strijd tegen sociale fraude rond zes overkoepelende strategische objectieven (SO):

- **SO1**: Intensievere samenwerking in de strijd tegen sociale fraude
- **SO2**: Het versterken van de inspectiediensten
- **SO3**: Een doelgerichte aanpak van sociale fraude en dumping om de eerlijke concurrentie te waarborgen.
- **SO4**: Het vergroten van de pakkans en een strenger sanctiebeleid
- **SO5**: Het voorkomen van sociale fraude
- **SO6**: Het waarborgen van een veilige, gezonde en inclusieve werkplek voor iedereen.

De programmawerking sociale dumping is direct gekoppeld aan Strategisch Objectief 3 (SO3). Binnen deze pijler zijn 16 operationele acties (Actie 36 t.e.m. Actie 51) gedefinieerd, verdeeld over de 5 fasen van de handhavingsketen. Voorliggend rapport over het eerste semester van 2026 evalueert de opstart en de voortgang van deze 16 acties en bijgevolg de realisatiegraad van het programma voor wat betreft deze periode.

Dit rapport kadert binnen de **wettelijke opdracht** van SIOD inzake de trimestriële evaluatie van de realisatiegraad van de verschillende elementen van het jaarlijks operationeel actieplan[2].

[1] Voor meer informatie over de historiek van programmawerking wordt verwezen naar de jaarverslagen sociale dumping, te consulteren op de website van de SIOD.
[2] Cfr. art. 3, al.4, 4° Sociaal Strafwetboek.

Structuur van het programma

Fasen en looptijd

Begin 2026 trad er een nieuw Strategisch Plan (2026-2029) en een nieuw Actieplan (2026-2027) in voege. In 2026 bevindt het programma zich in het eerste jaar van de uitvoerings- of implementatiefase. Dit verslag rapporteert enkel over de realisatiegraad van het programma in de periode januari-juni 2026.

Opzet en doelstelling van het programma

Sociale dumping wordt in het Sociaal Strafwetboek (art. 1/1) als volgt gedefinieerd: “een brede waaier aan opzettelijke misbruikpraktijken en de omzeiling van bestaande Europese en/of nationale wetgeving, met inbegrip van wetten en algemeen toepasselijke collectieve overeenkomsten, die oneerlijke concurrentie mogelijk maken door de arbeids- en werkingskosten op illegale wijze te minimaliseren, en resulteren in de schending van de rechten en de uitbuiting van werknemers”. Het is een vorm van oneerlijke concurrentie tussen nationale en internationale bedrijven omdat de Europese en nationale regels niet worden nageleefd. In het bijzonder gaat het hier om de regels inzake het arbeidsrecht, het sociaal zekerheidsrecht en de fiscale wetgeving. Hierdoor kunnen bedrijven/zelfstandigen een voordeel halen zodat zij goedkoper een dienst kunnen verlenen binnen de eigen landsgrenzen of grensoverschrijdend. De term zelf wordt meestal enkel gebruikt voor grensoverschrijdende non-compliance in het kader van de transnationale uitvoering van diensten via detachering.

Via het programma wenst men toe te werken naar overkoepelende strategische doelstellingen via interne coherentie en synergiën. Dat moet een logische samenhang creëren tussen verschillende

projecten en leiden tot een grotere maatschappelijke impact van de sociale fraudebestrijding. De meerwaarde die de programmawerking biedt, en dus haar uiteindelijke doel, is de slagkracht inzake de bestrijding van de sociale dumping verhogen door een gezamenlijke en verbeterde multidisciplinaire en interdepartementale samenwerking en meer en betere gegevensuitwisseling met externe partners op nationaal en Europees vlak, op verschillende niveaus (terrein en management) met binnen de handhavingsketen meer aandacht voor preventie, detectie, opsporing, sanctionering (effectievere regularisatie en inning) en invordering.

In 2026-2027 omvat het programma 16 projecten of acties, waarvan een aantal een verderzetting betreffen van de voorgaande jaren. Projecten kunnen op verschillende manieren en aan de hand van verschillende criteria met elkaar gelinkt worden om de onderlinge coherentie, samenhang en synergiën te verhogen. Om de onderlinge samenhang en coherentie te bekomen, werden de projecten in de periode januari – juni 2026 aan elkaar gelinkt via de programmadoelen, die op hun beurt gekoppeld zijn aan de kernprocessen van het programma (preventie, detectie, controle, sanctionering en invordering). Het programma bestaat uit 5 doelen, toegespitst op de gehele handhavingsketen[3]. Elk programmadoel omvat één of meerdere acties, die samen dat doel moeten bereiken.

- **Programmadoel 1**: Het opzetten van initiatieven ter preventie van sociale dumping: de uitvoering van 5 projecten zal bijdragen in 2026-2027 aan dit programmadoel
- **Programmadoel 2**: Snellere en betere detectie van gevallen van sociale dumping: de uitvoering van 2 projecten zal bijdragen in 2026-2027 aan dit programmadoel.
- **Programmadoel 3**: Het opzetten van doelgerichte onderzoeken en controles in sociale dumping: de uitvoering van 2 projecten zal bijdragen in 2026-2027 aan dit programmadoel.
- **Programmadoel 4**: Het uitwerken van een effectieve sanctionering: de uitvoering van 1 project zal bijdragen aan dit programmadoel.
- **Programmadoel 5**: Efficiënte en effectievere invordering en terugvordering: de uitvoering van 2 projecten zal bijdragen aan dit programmadoel.

Er bestaan echter ook nog andere criteria om projecten aan elkaar te linken, zoals bv. gemeenschappelijke risico's, gemeenschappelijke knelpunten, inhoudelijke resultaten (resultaat van één project voedt een ander project), bepaalde acties om risico's/knelpunten het hoofd te bieden, … In de periode januari – juni 2026 werd daar verder aan gewerkt via de Werkgroep PMO (zie hieronder).

[3] Voor meer informatie over deze doelstellingen, wordt verwezen naar de wetenschappelijke onderbouwing van het Strategisch Plan Strijd tegen sociale fraude en sociale dumping 2026-2029, Regering De Wever I : StrategischPlan_2026_nl_bijlage_1.pdf

Opvolging van het programma

Binnen de SIOD gebeurt de opvolging van het programma door de PMO-structuur die geleidelijk aan wordt uitgebouwd. De PMO heeft 4 kerntaken:

- Coördinatie
- Methodologie en tools
- Monitoring
- Dashboard[4]

Door deze vier kerntaken te combineren zorgt de PMO-cel, samen met de programmaleider, voor een goed verloop van de processen zodat de doelen bereikt kunnen worden. Het gaat bv. over het verzorgen van de linken tussen de projecten, over het rapporteren over de opvolging van de projecten. Deze PMO heeft zich in de periode januari – juni 2026 hoofdzakelijk gefocust op de coördinatie, de methodologie & tools en de monitoring van het programma.

De monitoring van het programma houdt in dat men bijhoudt waar men staat in het project, wat reeds gerealiseerd werd en wat niet, welke mogelijke knelpunten er zijn waarmee rekening moet gehouden worden etc. Een ander belangrijk onderdeel van de opvolging van het programma betreft het effectonderzoek: in welke mate heeft een project een (gewenst) effect gehad? Het effectonderzoek is geïntroduceerd in 2022 en is sindsdien verder ontwikkeld. Waar mogelijk, wordt er gerapporteerd over de effectmetingen (zie hieronder). De inhoudelijke opvolging van de projecten en het programma verloopt via drie kanalen: de trimestriële opvolging van het actieplan (inclusief de werkgroepen rapportering), tussentijdse informele contacten tussen de projectleiders en de programmamanager, en anderzijds via de periodieke expertwerkgroepen.

Trimestriële opvolging van het actieplan

Artikel 3, al. 4, 4° van het Sociaal Strafwetboek omschrijft de trimestriële evaluatie van de realisatiegraad van de verschillende elementen van het jaarlijks operationeel actieplan als een van de wettelijke opdrachten van de SIOD.

Het inzetten op een kwalitatieve rapportering, hoofdzakelijk m.b.t. de opvolging van het Actieplan, kadert binnen de expliciete vraag van de Beleidscel(len) bevoegd voor sociale fraudebestrijding en de sociale partners. Wat dit laatste betreft, hebben de sociale partners in hun adviezen over het strategisch plan en het actieplan aangegeven meer informatie te wensen over de realisatiegraad van het Actieplan.

De trimestriële rapportering is in de periode januari – juni 2026 integraal verlopen via Excel-formulieren op een gemeenschappelijke SharePoint Rapportage SIOD. Per actie wordt gevraagd naar de stand van zaken van de indicator(en), zoals die is/zijn opgenomen in het actieplan. Daarnaast wordt per kwartaal, per semester of per jaar bijkomende vragen gesteld om kwalitatiever te kunnen rapporteren over de uitvoering van het project en om tussentijdse bijsturing te faciliteren. Naar inhoud van de rapportering over het **programma sociale dumping** toe werd dus aan de diensten gevraagd om kwalitatiever te rapporteren over de acties, zodat ook meer diepgaander kan worden gerapporteerd over de acties en hun mogelijke effect(en). Door

[4] Bijlage Strategisch Plan Strijd tegen sociale fraude en sociale dumping Regering De Wever I 2026--2029, p. 17

meer informatie te hebben over wat er op het terrein gaande is, over welke knelpunten en leerpunten er bestaan, is bovendien een eventuele bijsturing van de acties mogelijk, met de ultieme bedoeling meer impact te hebben op het terrein. De antwoorden van de diensten worden intern gevalideerd, alvorens ze verwerkt worden door SIOD.

Van de 16 acties werden er in het eerste semester van 2026, 7 gerealiseerd (44%) en zijn er 9 acties (56%) lopende.

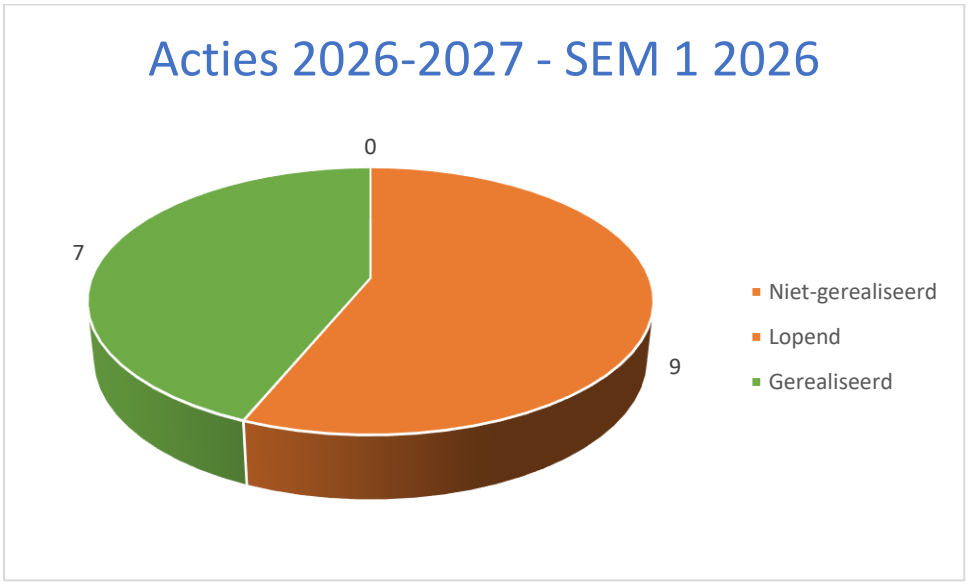

Van de 59 indicatoren van 2026-2027, werden er 10 gerealiseerd (17%), zijn er 43 lopend (73%) en werden er 6 nog niet opgestart of nog niet gerealiseerd (10%).

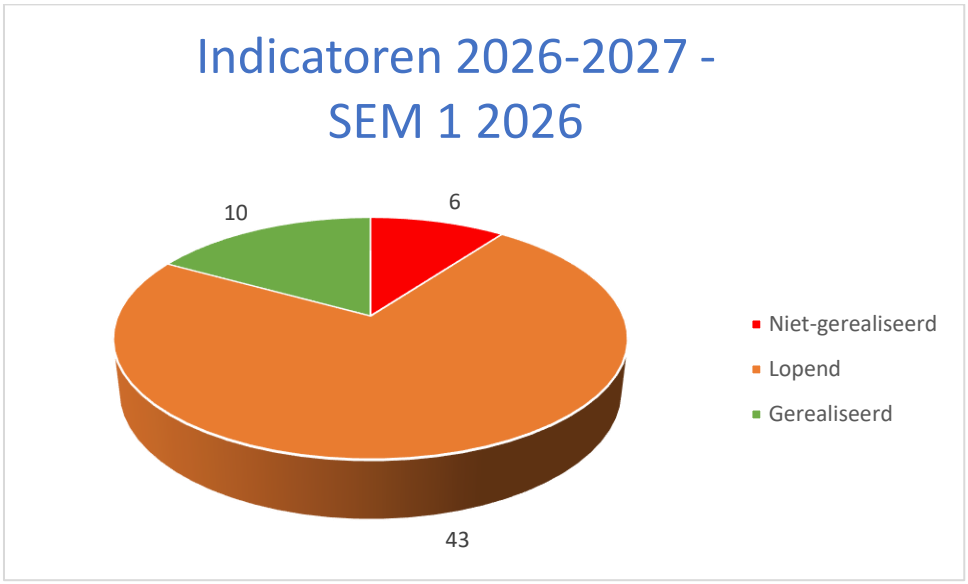

Tussentijdse informele contacten tussen projectleider en programmamanager

De programmaleider staat in contact met de projectleiders. Hierdoor wordt veel kennis informeel uitgewisseld.

Expertwerkgroepen

De PMO-cel organiseert op trimestriële basis werkgroepvergaderingen met de projectleiders om de planning en uitvoering van de projecten meer in detail te bespreken. Tijdens deze werkgroepen komen verschillende thema's aan bod zoals de tussentijdse resultaten, ervaren knelpunten en moeilijkheden, pistes tot bijsturing etc. Het samenbrengen van alle projectleiders laat bovendien onderlinge kennisuitwisseling en kruisbestuiving toe.

Sinds het tweede kwartaal van 2023 worden deze expertwerkgroepen op onderstaande wijze voorbereid door de verschillende partijen:

- Projectleiders: zij vullen vóór de expertwerkgroepen per project 3 type slides in die de voortgang van het project visualiseren (i.e. *project status report*):
    - Slide 1: overzicht project (doelstellingen – organisatie – betrokken administraties – link naar projectfiche – outputs – voornaamste risico's en problemen)
    - Slide 2: tijdslijn waarin met kleurencode wordt aangegeven welke milestones gerealiseerd (groen), lopende (oranje), geblokkeerd (rood) of te starten (blauw) zijn
    - Slide 3: positieve punten, negatieve punten, acties en looking forward concerns.

  Wijzigingen t.o.v. de vorige werkgroep worden in fluogeel aangeduid zodat de evolutie duidelijk en visueel zichtbaar is.
- Programmamanager en PMO-cel: integreren alle informatie bekomen via de trimestriële informatie, projectleiders (3 slides per project) en de informele contacten in:
    - 'PMO-status report' dat gepresenteerd wordt tijdens de expertwerkgroep. Dit status report omvat minstens de volgende informatie:
        - Taartdiagram met realisatiegraad van de projecten binnen het programma. Ook hier worden in fluogeel de wijzigingen aangeduid t.o.v. de vorige rapportage (het trimester voorheen);
        - De 3 slides aangeleverd door de projectleiders per actie;
        - Verdere stappen.

Dit laat toe om tijdens de expertwerkgroepen doelgericht de acties te overlopen. In deze zin is er sprake van een dubbele rapportering tijdens de expertwerkgroepen: enerzijds van projectleider naar programmaleider, maar anderzijds ook van programmaleider naar projectleider. Deze periodieke rapportering is van essentieel belang, o.a. om de nood aan eventuele tussentijdse bijsturing te identificeren.

In 2026 hebben twee werkgroepvergaderingen plaatsgevonden: op 17 februari en op 19 mei. Alle relevante documenten worden voor en na de vergaderingen op de SharePoint-omgeving geplaatst (bv. de 3 te actualiseren slides, verslagen van vergaderingen etc.).

Realisatiegraad van het programma in Q2 2026

Hierna wordt een overzicht gegeven van de activiteiten en resultaten van de 16 projecten/acties van het programma sociale dumping op basis van de input die SIOD van de meewerkende diensten heeft ontvangen via de trimestriële rapportering.

Programmadoel 1: Het opzetten van initiatieven ter preventie van sociale dumping

Actie 36: Databank loonschulden NEW
Projectleider: Beleidscel Sociale Fraudebestrijding - Beleidscel Werk
Indicator: Aantal loononderzoeken verhuissector, aantal PJ's en/of doorgevoerde loonregularisaties op jaarbasis (periode januari-december jaar x)

RSZ

Categorie	RSZ (Regulier)	RSZ (Sociale Dumping)	Totaal
Afgesloten Onderzoeken	49	1	**50**
Positieve Onderzoeken	29	2	**31**
Opgestelde Pro-Justitia's (PJ's)	5	2	**7**
Doorgevoerde Regularisaties (Aantal)	10	0	**10**
Vastgesteld Regularisatiebedrag (€)	€ 148.850	€ 0	**€ 148.850**

Bron : RSZ-semestriële rapportage pijler 4 SIOD

Belangrijkste inzichten:
Hoge effectiviteit: Van de 50 afgesloten onderzoeken bleken er 31 positief (een hit-rate van 62%).

- Inbreuken en PJ's: In totaal zijn er 7 Pro-Justitia's opgesteld. De inbreuken betroffen voornamelijk DIMONA-inbreuken (6 voor werkgevers en 9 voor werknemers) en illegale arbeid (1 voor werkgever en 2 voor werknemers).
- Financiële impact: De 10 RSZ-regularisaties (allemaal binnen reguliere dossiers) leverden een totale regularisatiesom op van €148.850. Dit komt neer op een gemiddelde van €14.885 per gesanctioneerde werkgever.

TSW

Categorie	TSW (Regulier)	TSW (Sociale Dumping)	Totaal
Afgesloten Onderzoeken	36	5	**41**
Positieve Onderzoeken	14	0	**14**
Opgestelde Pro-Justitia's (PJ's)	12	0	**12**
Doorgevoerde Regularisaties (Aantal)	10	0	**10**
Vastgesteld Regularisatiebedrag (€)	€ 12.170	€ 0	**€ 12.170**

Bron : TSW-semestriële rapportage pijler 4 SIOD

Belangrijkste inzichten :

- Hoge effectiviteit: Van de 41 afgesloten onderzoeken bleken er 14 positief (een hit-rate van 34%).
- Inbreuken en PJ's: In totaal zijn er 12 Pro-Justitia's opgesteld. De inbreuken betroffen voornamelijk DIMONA-inbreuken (3 voor werkgevers en 4 voor werknemers), deeltijdse arbeid (4 voor werkgevers en 6 werknemers), 1 belemmering toezicht en 3 niet nader gespecifieerd.
- Financiële impact: De 10 TSW-regularisaties (allemaal binnen reguliere dossiers) leverden een totale regularisatiesom op van €12.170. Daarnaast werd een bedrag van € 9.209 aan inbreuken gemeld aan andere overheids- en inningsdiensten.

Actie 36 kent in Q2 2026 een gestage maar voornamelijk voorbereidende voortgang. De politieke consultatie is afgerond en het overleg rond de loonschuldendatabank werd opgestart. De actie blijft echter afhankelijk van verdere regelgevende beslissingen, voldoende ontwikkelingscapaciteit en budgettaire middelen. De komende kwartalen zullen bepalend zijn voor de overgang van beleidsvoorbereiding naar effectieve implementatie.

Actie 37: Vergroten van het afschrikeffect door informatie

Projectleider: SIOD

Indicatoren:

Indicator 1: Aantal publicaties/social media posts (januari-december jaar x)

Er wordt op regelmatige basis gecommuniceerd over de activiteiten van de sociale inspectiediensten en SIOD, zowel op de SIOD-website als op de social media. Om dit te systematiseren werd door de SIOD een communicatieplan opgesteld. Zo worden bv. de flitscontroles aangekondigd en worden de resultaten van flitscontroles en gemeenschappelijke controles uitgevoerd door de arrondissementscellen gecommuniceerd. Verder wordt ook over de Joint Actions gecommuniceerd en worden sommige artikelen uit de media over vaststellingen door sociale inspectiediensten gerepost.

Voorbeeld van een resultaat van een flitscontrole :

De SIOD merkt op dat elke publicatie zowel in het Nederlands als in het Frans wordt geplaatst. Daardoor vertegenwoordigen de 130 gerapporteerde posts in werkelijkheid 65 unieke publicaties/social media posts.

Indicator 2 : Aantal persberichten op jaarbasis posts (januari-december jaar x)
58 persberichten

Effectmeting

Tijdens het eerste semester van 2026 kende de LinkedIn-pagina van SIOD een duidelijke groei in zowel bereik als betrokkenheid. De pagina realiseerde een nettogroei van ongeveer 203 volgers en bereikte vooral sterke resultaten met berichten over sociale dumping, internationale samenwerking, gezamenlijke inspectieacties en innovatieve inspectietechnieken. Deze onderwerpen genereerden de hoogste aantallen weergaven, klikken en interacties.

Belangrijkste vaststellingen
• Mei en juni waren de sterkste maanden qua bereik en engagement.
• Berichten met concrete resultaten, cijfers en vastgestelde inbreuken presteerden aanmerkelijk beter dan algemene aankondigingen.
• Internationale samenwerking binnen ELA, Benelux en bilaterale studiebezoeken trok veel aandacht van het professionele netwerk.
• Inhoud rond sociale dumping, loonbescherming, transportcontroles en OSINT realiseerde engagementpercentages boven 20%, met uitschieters boven 30%.
• De doelgroep bestaat hoofdzakelijk uit medewerkers van overheidsinstanties, juridische diensten, inspectiediensten en HR-professionals.

Strategische conclusie
LinkedIn ontwikkelt zich steeds meer tot een effectief kanaal voor SIOD om resultaten zichtbaar te maken, stakeholders te informeren en het maatschappelijk draagvlak voor de strijd tegen sociale fraude te versterken. Voor het tweede semester van 2026 zal SIOD verder inzetten op communicatie over operationele resultaten, internationale samenwerking, digitalisering van inspecties en meetbare impact. Deze thema's leveren aantoonbaar het grootste bereik en de hoogste betrokkenheid op.

Actie 38: Verscherpte aandacht voor naleving beperking onderaannemingsketen

Projectleider : SIOD
Indicatoren :
Indicator 1: Controles in het kader van de werking van de arrondissementele cellen, op basis van lijsten van publieke werven via datamining RSZ, Beliris, Facilitair Bedrijf, Regie der Gebouwen, SPW, Infrabel, … op jaarbasis (periode januari – december jaar x).

Inzake de gemeenschappelijke controles wordt verwezen naar onderstaande tabel.

Publieke opdrachtgevers	Aantal controles
Overige	226
Regie der Gebouwen	61
SPW	25
Totaal	312

Bron: SIOD-IR – databank.

In de periode januari – juni werden er 312 controles uitgevoerd waarin er in 103 van de gevallen een inbreuk werd vastgesteld (33% positieve controles).

In totaal werden er 213 inbreuken vastgesteld

Inbreuk	Aantal
Checkin@work	46
A1-attest werknemer	31
Werkloosheid werknemers	24
Arbeidsreglement	22
Artikel 30bis	21
Limosa werknemer	11
Minimumloon	10
RSVZ	9
Dimona	7
Deeltijdse arbeid	6
Arbeidsduur	6
Verblijf	4
Register van actieve vennoten	3
Illegale tewerkstelling - zware sancties	3
A1-attest zelfstandige	3
Sociale zekerheid	2
Illegale tewerkstelling - lichte sancties	2
Sociale documenten	1
Limosa eindgebruiker	1
RIZIV	1

Bron: SIOD-IR – databank.

Indicator 2: Aantal uitgevoerde controles op de naleving van de beperking van de onderaannemingsketen bij werven van publieke opdrachtgevers op jaarbasis (periode januari – december jaar x)

Voorlopig kunnen de RSZ en de arbeidsinspectie TSW hier nog niet over rapporteren omwille van technische redenen.

In het kader van de 312 uitgevoerde controles bij publieke opdrachtgevers, werden er voor 2 van deze controles effectief inbreuken op de beperking van de onderaannemingsketen vastgesteld. De publieke opdrachtgevers waarbij deze inbreuk werd vastgesteld betrof niet BELIRIS, Facilitair bedrijf, Regie der gebouwen, SPW of Infrabel maar een “andere” publieke opdrachtgever.
Indicator 3 : Actualisering van de sensibiliseringscampagne (periode januari – december jaar x)
De sensibiliseringscampagne werd verder uitgerold (o.a. via mailing aan VVSG).
Indicator 4 : Aantal uitgevoerde controles op de naleving van de beperking van de

onderaannemingsketen bij werven van private opdrachtgevers op jaarbasis (periode januari – december jaar x)

Aantal : 2

Effectmeting

Indicator 1 : Evolutie in het aantal controles op publieke werven en het aantal vastgestelde inbreuken op publieke werven
Deze indicator werd gemeten via indicator 1 en 2 binnen de actie.
Indicator 2 : Aantal uitsluitingen wet overheidsopdrachten (onder voorbehoud technische mogelijkheden inzake rapportering Justitie)
FOD Justitie kan op dit ogenblik hierover nog geen cijfers ter beschikking stellen.

Actie 39: Uitwerken van (een) mediacampagne(s) in samenwerking met ELA

Projectleider: SIOD

Indicatoren:

Indicator 1 : Het lanceren van (sociale) mediacampagne(s) op jaarbasis (periode januari – december jaar x)

Via sociale media (website, LinkedIn) en brochures werd er een mediacampagne gelanceerd in 2026 die sectorbreed wordt gedragen. De campagne van SIOD legt de nadruk op de risico's van niet-aangegeven arbeid (lees meer : Zwartwerk - Wat je echt riskeert! #SIODCampagne2026-2027 | Sociale Inlichtingen-en Opsporingsdienst).

SIOD verspreidt zijn brochure via allerlei beurzen (bijvoorbeeld : landbouwbeurs, horecabeurs, ...).
Tegelijkertijd loopt er via ELA, en ondersteund door SIOD, een Europese campagne waarin zij de rechten van werknemers, die prestaties leveren in het buitenland, in de kijker zet (lees meer op : Zwartwerk - Wat je echt riskeert! #SIODCampagne2026-2027 | Sociale Inlichtingen-en OpsporingsdienstSocial Security Campaign).

Indicator 2 : Het uitrollen van gerichte acties op het terrein (o.a. flitscontroles) op jaarbasis (periode januari – december jaar x)

Zoals bepaald in het actieplan 2026-2027 vinden er in 2026 zes flitscontroles plaats. De flitscontroles in de taxisector (januari 2026), bouw-, metaal- en elektrotechnische sector (maart 2026) en transport- en verhuissector (mei 2026) vonden reeds plaats. De verhuissector werd extra onder de aandacht gebracht met een nationale actiedag (30 mei 2026). Deze aangekondigde controles vormen echter slechts een klein deel van het totale aantal controles in deze sector. Naast deze controles worden er immers ook gezamenlijke controles uitgevoerd door de sociale inspectiediensten in het kader van de werking van de arrondissementele cellen, evenals onderzoeken die binnen hun specifieke opdracht worden uitgevoerd.

Effectmeting

Het meten van een aantal evaluatiecriteria zoals voorgesteld in de ELA- methodologie om de effecten van communicatiecampagnes te meten5. Het gaat zowel om output-variabelen (bv.

[5] ELA (2024). Developing a methodology to assess the effects of communication campaigns against social fraud and social dumping in Belgium.

geschat bereik), outtake-variabelen (bv. betrokkenheid) als – indien mogelijk – outcome-variabelen (bv. aantal personen in doelgroep met gedragswijziging). Tijdens SEM 1 2026 werd er nog geen effectmeting uitgevoerd.

Actie 40: Grensoverschrijdende samenwerking inspectiediensten

Projectleider: SIOD
Indicator: Aantal gemeenschappelijke workshops/study visits op jaarbasis.
In de periode januari – juni 2026 vonden er 3 study visits plaats:

- Griekenland en België (10-12/02 in Athene).
- België en Finland (19-20/05 in Brussel).
- België en Slovenië (3-4/06 in Brussel).

Van 10 tot 12 februari 2026 nam een Belgische delegatie van SIOD, RSZ en Toezicht op de Sociale Wetten (TSW) deel aan een studiebezoek aan de Hellenic Labour Inspectorate (HLI) in Athene. Doel was inzicht te krijgen in de verregaande digitalisering van het toezicht op de arbeidsmarkt en de toepasbaarheid ervan in België.
De belangrijkste les is dat een geïntegreerde digitale aanpak een duidelijke meerwaarde biedt voor handhaving. Via ERGANI II en de Digitale Arbeidskaart beschikt Griekenland over realtime en betrouwbare gegevens over arbeidstijd, aanwezigheid en contractwijzigingen. Dit verhoogt de transparantie, vermindert fraudegevoelige situaties en versterkt de bewijspositie van inspecteurs. Daarnaast verloopt het volledige inspectieproces digitaal via tablets, waardoor vaststellingen ter plaatse onmiddellijk worden geregistreerd en verwerkt. Dit leidt tot een snellere en meer uniforme dossierafhandeling.
Een tweede belangrijk leerpunt is de sterke inzet op datagedreven risicosturing. Het geïntegreerde systeem van HLI combineert databronnen en historische inspectieresultaten om inspecties gericht en efficiënt in te plannen. Aanvullend wordt ingezet op preventieve handhaving via “nudge letters”, die ondernemingen met een verhoogd risico vooraf aanzetten tot naleving en zo de inspectiedruk verminderen.
Het bezoek bevestigde ook het belang van een geïntegreerde klachtenbehandeling en een nauwe koppeling tussen data-analyse en operationele werking.
Naast deze leerpunten bracht de Belgische delegatie ook eigen expertise aan. TSW lichtte de multidisciplinaire inspectieaanpak toe, RSZ presenteerde zijn databanken en tools (o.m. Limosa, Dimona, Checkin@Work en MyDia met realtime datatoegang), en SIOD benadrukte de rol van coördinatie, gezamenlijke acties en communicatie in de strijd tegen sociale fraude. Deze inbreng werd door de Griekse partners als complementair en inspirerend ervaren.
Het studiebezoek toont aan dat verdere digitalisering, een vlotte gegevensuitwisseling tussen systemen en datagedreven werken belangrijke opportuniteiten bieden voor België. Tegelijk bevestigt het de meerwaarde van Europese samenwerking, waarbij lidstaten niet alleen van elkaar leren, maar ook actief bijdragen met eigen expertise.

Op 19 en 20 mei 2026 organiseerde de RSZ, met ondersteuning van de European Labour Authority (ELA), een study visit met experten van het Finse Pensioencentrum (ETK) in Brussel. De uitwisseling focuste op de verwerking van A1-certificaten en de verdere digitalisering van socialezekerheidsprocessen in een context van toenemende internationale mobiliteit.
Een eerste belangrijk leerpunt betreft de groeiende druk op systemen voor de behandeling van A1-aanvragen, zowel in volume als in complexiteit. De uitwisseling met Finland bevestigde het belang van duidelijke, juridisch robuuste en tegelijk maximaal gedigitaliseerde processen om deze evolutie beheersbaar te houden. Daarbij werd specifiek gekeken naar de balans tussen automatische en manuele verwerking, met als doel efficiëntie te verhogen zonder in te boeten aan kwaliteit van beslissingen.

Daarnaast stond de optimalisatie van digitale toepassingen centraal. Beide landen wisselden inzichten uit over gebruiksvriendelijke e-services en manieren om bestaande toepassingen verder te verbeteren. Ook de verwerking van gegevensstromen binnen EESSI (Electronic Exchange of Social Security Information) kwam uitgebreid aan bod, met aandacht voor strategieën om de werklast beter te beheersen en de gegevensuitwisseling tussen lidstaten vlotter te laten verlopen.
De study visit werd gekenmerkt door een open en constructieve dialoog, waarin concrete oplossingen en toekomstige verbeteringen werden besproken.
De RSZ bracht daarbij zijn eigen sterke praktijken in, met name de digitalisering van A1 processen, de koppeling met tools zoals Limosa en de inzet op realtime en efficiënte gegevensverwerking. Deze aanpak werd door de Finse partners erkend als performant en inspirerend, in het bijzonder wat betreft de combinatie van automatisering en juridische zekerheid.
Dit studiebezoek bevestigt dat verdere digitalisering, procesoptimalisatie en internationale afstemming essentieel zijn om grensoverschrijdende tewerkstelling correct en efficiënt te ondersteunen. Tegelijk benadrukt het de meerwaarde van Europese samenwerking, waarbij lidstaten door kennisdeling en afstemming gezamenlijk de werking van de sociale zekerheid versterken.

Op 3 en 4 juni 2026 organiseerde België, met ondersteuning van de European Labour Authority (ELA), een study visit met een Sloveense delegatie bestaande uit vertegenwoordigers van het Zorgverzekeringsinstituut (ZZZS) en het Ministerie van Arbeid (MDDSZ). Het programma werd uitgewerkt in samenwerking met SIOD/SIIS, RSZ, RSVZ, TSW en de FOD Sociale Zekerheid en focuste op databanken, de verwerking van PD A1-certificaten en controlemechanismen bij grensoverschrijdende tewerkstelling.
Een centraal leerpunt is dat effectieve controle op detachering niet kan steunen op één instrument, maar op een geïntegreerd geheel van databanken, registraties en inspectietools. De Belgische aanpak combineert onder meer Dimona, DmfA, Limosa, Checkin@Work, de aangifte van werken en OSIRIS, waardoor inspectiediensten beschikken over een breed en complementair gegevensbeeld. Deze combinatie maakt het mogelijk om niet alleen de geldigheid van PD A1 te controleren, maar ook de feitelijke arbeids- en tewerkstellingssituatie te beoordelen.
Daarnaast bevestigde het bezoek het belang van hergebruik van bestaande data en verregaande digitalisering. In België worden A1-aanvragen in grote mate geautomatiseerd verwerkt, met maximale benutting van reeds beschikbare gegevens. Dit zorgt voor efficiëntere processen en verhoogde consistentie in beslissingen.
Een tweede belangrijk inzicht betreft de nood aan sterke internationale samenwerking, vooral bij complexe dossiers zoals de intrekking van PD A1-certificaten. De uitwisseling toonde aan dat duidelijke communicatie tussen lidstaten, goed gedocumenteerde inspectiedossiers en een onderscheid tussen fraude en administratieve fouten essentieel zijn om rechtszekerheid voor werknemers te garanderen.
Voor Slovenië waren vooral de Belgische tools voor data-analyse en risicogestuurde inspecties inspirerend. Tegelijk bracht Slovenië een gestructureerde aanpak van A1-afgifte in, met strikte voorwaarden, automatische controles en validatie via QR-codes. De dialoog maakte duidelijk dat beide systemen complementair zijn en verdere integratie en gegevensuitwisseling opportuniteiten bieden.
Het studiebezoek benadrukt dat de combinatie van betrouwbare data, digitale processen, risicogestuurde controles en nauwe samenwerking tussen lidstaten cruciaal is om sociale fraude en oneerlijke concurrentie in een Europese arbeidsmarkt effectief aan te pakken.

Effectmeting

Als effectmeting worden de resultaten van de evaluaties van de study visits voorgesteld (op basis van de ingevulde evaluatieformulieren van de deelnemers) via (1) de mate waarin tijdens de study visits geïdentificeerde goede praktijken of digitale tools (bv. risicomodellen, meldingssystemen, gegevenskoppelingen) aanleiding geven tot concrete opvolgacties of implementatie-initiatieven in België; (2) het aantal gezamenlijke inspecties of structurele samenwerkingsinitiatieven dat voortvloeit uit de bilaterale contacten; (3) verbeterde of versnelde informatie-uitwisseling in concrete dossiers; en (4) de verdere formalisering van samenwerking (bv. MoU's of verdragen). Aangezien de study visits recent hebben plaatsgevonden, zal de effectmeting gebeuren op basis van een latere evaluatie waarbij zowel onmiddellijke tevredenheid als structurele impact wordt meegenomen. Hierdoor kan in een volgende rapporteringsperiode inhoudelijker worden gerapporteerd over de gerealiseerde meerwaarde.

Programmadoel 2: Snellere en betere detectie van gevallen van sociale dumping

Actie 41: Betere detectie door gebruik Meldpunt Eerlijke Concurrentie NEW

Projectleider: Beleidscel Sociale Fraudebestrijding

Indicatoren:

Indicator 1 : Informatiecampagne naar de bevoorrechte partners in 2026
De informatiecampagne bevindt zich in de voorbereidingsfase. In Q2 2026 werd aangegeven dat de globale communicatiecampagne zal worden uitgestuurd naar alle professionele gebruikers van het Meldpunt Eerlijke Concurrentie via e-mail. De lancering is gepland in het derde kwartaal van 2026. De campagne hangt samen met de verdere uitrol van nieuwe fraudescenario's, waaronder het scenario rond frauduleuze ziekteattesten.

I**ndicator 2 :** Aantal meldingen voor de nieuwe scenario's op jaarbasis (periode januari – december jaar x)
Voor deze indicator zijn in Q2 nog geen definitieve resultaten beschikbaar. De rapportering vermeldt dat de opvolging van de meldingen voor de nieuwe scenario's lopende is en dat de resultaten pas na afloop van het kalenderjaar 2026 zullen kunnen worden geëvalueerd. Er werden bijgevolg nog geen cijfers gerapporteerd over het aantal ontvangen meldingen.

Indicator 3 : Stand van zaken onderzoek naar mogelijkheden tot feedback aan sociale partners op jaarbasis (periode januari – december jaar x)
Het onderzoek naar feedbackmechanismen voor sociale partners is lopende. In Q2 wordt vermeld dat feedback zal worden georganiseerd via de bestaande structuren van de **Plannen voor Eerlijke Concurrentie (PEC)**. Er wordt dus gewerkt aan een systeem waarbij sociale partners op een gestructureerde wijze terugkoppeling kunnen ontvangen over relevante meldingen en tendensen.

Indicator 4 : Analyse van nieuw vastgestelde trends/fenomenen in het kader van sociale dumping op jaarbasis (periode januari-december 2026)
De analyse van nieuwe trends en fraudefenomenen is nog in uitvoering. Volgens de Q2-rapportering zullen nieuw geïdentificeerde fenomenen pas op het einde van 2026 worden meegedeeld. De gegevensverzameling en analyse lopen momenteel verder, waardoor er in het tweede kwartaal nog geen inhoudelijke resultaten beschikbaar zijn.

Effectmeting

Hogere meldingsbereidheid van de actoren.
De analyse hiervan kan pas gebeuren na het uitrollen van de campagne.

Actie 42: Betere detectie door gebruik dataminingmodellen

Projectleider: RSZ (Analytics & AI)
Indicator: Aanleveren van een lijst van targets per trimester rekening houdende met de specifieke behoeften van de verschillende sociale inspectiediensten op jaarbasis (periode januari – december jaar x)
Maandelijks worden er lijsten overgemaakt aan de inspecteurs van TSW, RSVZ en RSZ via Belnet FedSender. RSZ AI&Analytics kan zien wie deze link heeft geopend.
Tot en met maart 2026 werd er één algemene lijst verstuurd. Sinds maart 2026 worden ook specifieke lijsten per instelling verzonden.

Effectmeting :

Algemene resultaten van de feedback vanuit de inspectiediensten aan de dienst Analytics & AI
In het kader van actie 42 werden 480 signalen verspreid naar de inspectiediensten. Op het moment van rapportering werd voor 199 signalen (41,5%) een terugkoppeling ontvangen. Hiervan werden 50 signalen geselecteerd voor verdere opvolging. Uiteindelijk konden 44 werven effectief worden gecontroleerd.

De controles bevestigen de relevantie van de gehanteerde risico-indicatoren. Op 28 van de 44 gecontroleerde werven (63,6%) werd een vermoeden van sociale dumping vastgesteld overeenkomstig de SIOD-indicatoren. Daarnaast werden bij 3 werven andere mogelijke inbreuken vastgesteld.

De controles hadden betrekking op 208 ondernemingen. Bij 73 ondernemingen (35,1%) werden aanwijzingen van sociale dumping vastgesteld die aansluiten bij de door SIOD geïdentificeerde risico's. Bij 6 ondernemingen (2,9%) werden andere mogelijke inbreuken vastgesteld. Deze resultaten wijzen erop dat de gebruikte selectiemethode een aanzienlijke trefkans oplevert en inspectiediensten ondersteunt bij het gericht inzetten van controlecapaciteit op risicovolle dossiers.

Fase	Indicator	Aantal	%
Uitgestuurde signalen	Uitgestuurd	480	100,0%
	Dubbele signalen	0	0,0%
	Ontvangen feedback	199	41,5%
	Nog te ontvangen feedback	281	58,5%
Ontvangen signalen (n=199)	Niet geselecteerd	149	74,9%
	Geselecteerd voor controle	50	25,1%
Geselecteerde signalen (n=50)	Niet-controleerbare werven	6	12,0%
	Gecontroleerde werven	44	88,0%
Gecontroleerde werven (n=44)	Vermoeden sociale dumping (SIOD)	28	63,6%
	Vermoeden andere inbreuken	3	6,8%
	Geen vaststellingen	13	29,5%
Gecontroleerde ondernemingen (n=208)	Vermoeden sociale dumping (SIOD)	73	35,1%
	Vermoeden andere inbreuken	6	2,9%
	Geen vaststellingen	129	62,0%

Bron : RSZ AI&Analytics, data tot en met 28/8/2026

Programmadoel 3: Het opzetten van doelgerichte onderzoeken en controles in sociale dumping

Actie 43: Controle in de sector van het internationale wegvervoer NEW

Projectleider: SIOD
Indicatoren:
Indicator 1 : 5 controleacties i.s.m. Roadpol en Centrex op jaarbasis (periode januari – december jaar x)
Er werden reeds **6 controleacties uitgevoerd**. Het streefdoel voor 2026 is dus al bereikt na het tweede kwartaal.
Indicator 2 : 450 controles op de maatregelen uit het Europees Mobiliteitspakket op jaarbasis (periode januari – december jaar x)
598 voertuigen gecontroleerd, waarvan 480 buitenlandse voertuigen. De cijfers van de actie in juni zijn zelfs nog niet volledig verwerkt.
Indicator 3 : 250 opgelegde boetes op jaarbasis (periode januari – december jaar x)
• 259 beboete overtredingen in totaal:

- 36 inzake tachograaf
- 217 inzake rij- en rusttijden (R&R)
- 6 andere mobiliteitsinbreuken (BA).

- Daarnaast werden ook:
  - 12 processen-verbaal inzake posting opgesteld
  - meerdere dossiers rond illegale arbeid vastgesteld.

Indicator 4 : Uitrol OGP-bevoegdheid binnen specifieke teams
In Q1 had TSW via FOD Mobiliteit reeds het lastenboek verkregen en werd gezocht naar lesgevers.
In Q2 wordt gemeld dat de programmawet werd goedgekeurd.

Effectmeting
De effectmeting van deze actie gebeurt op jaarbasis.

Actie 44: Sociale Dumpingonderzoeken met focus op derdelanders

Projectleider: RSZ
Indicator
Indicator 1 : 3000 sociale dumpingonderzoeken op jaarbasis (periode januari – december jaar x), waarvan minstens 600 inzake de detachering van derdelanders op jaarbasis (periode januari – december jaar x).

Dienst	Sociale Dumpingonderzoeken (Totaal)	Waarvan Derdelanders
Rijksdienst voor Sociale Zekerheid (RSZ)	2463	184
Rijksinstituut Sociale Verzekeringen Zelfstandigen (RSVZ)	385[6]	38[7]
Toezicht op de Sociale Wetten (TSW)	3468	1038
TOTAAL S1 2026	**7064**	**1306**

[6] Daarnaast heeft het RSVZ in de periode januari – juni 2026 748 personen gecontroleerd tijdens acties sociale dumping.
[7] Daarnaast heeft het RSVZ in de periode januari – juni 2026 46 derdelanders gecontroleerd tijdens acties sociale dumping.

Indicator 2: Vastgestelde inbreuken in de sociale dumpingonderzoeken (algemeen en inzake derdelanders) op jaarbasis (periode januari – december jaar x)
De meest voorkomende inbreuken zijn de volgende, per type en per dienst:

Dienst	Vastgestelde inbreuken (Totaal)	Waarvan Derdelanders
Rijksdienst voor Sociale Zekerheid (RSZ)	7893	550
Rijksinstituut Sociale Verzekeringen Zelfstandigen (RSVZ)	76	1
Toezicht op de Sociale Wetten (TSW)	1476	581
TOTAAL S1 2026	9445	1132

Indicator 3 : Voorgestelde stappen ten gevolge van de positieve onderzoeken (bv. PJ, waarschuwing, regularisatie, ...) (algemeen en inzake derdelanders) op jaarbasis (periode januari – december jaar x)
Algemeen over de periode januari – juni 2026

RSZ:

Gevolg	Aantal
Doorzending naar een andere directie	186
Doorzending aan een externe dienst	161
Inlichtingen en adviezen verschaffen	84
Opvolgend strafrapport	33
PJ opgesteld	456
PJ/Strafrapport door andere dienst	218
Regularisatie	465
Strafrapport	326
Waarschuwing	89

Gevolg	Aantal
TOTAAL	2.018

TSW: TSW kan pas een correct cijfer geven van zodra ze de nieuwe definitie sociale dumping op deze indicator kunnen toepassen.

RSVZ: voorstel tot regularisatie n.a.v. intrekking A1 (voor de onderzoeken sociale dumping).

Inzake **derdelanders** over de periode januari – juni 2026

RSZ:

Gevolg	Aantal
Doorzending naar een andere directie	6
Doorzending aan een externe dienst	13
Inlichtingen en adviezen verschaffen	11
Opvolgend strafrapport	3
PJ opgesteld	29
PJ/Strafrapport door andere dienst	12
Regularisatie	41
Strafrapport	40
Waarschuwing	11
- TOTAAL	- 166

TSW: TSW kan pas een correct cijfer gegeven van zodra ze de nieuwe definitie sociale dumping op deze indicator kunnen toepassen.

RSVZ: voorstel tot regularisatie n.a.v. intrekking A1 (voor de onderzoeken sociale dumping).

Effectmeting
De effectmeting van deze actie gebeurt op jaarbasis.

Actie 45: Misbruik inzake grensoverschrijdende verboden terbeschikkingstelling

Projectleider: Arbeidsinspectie TSW
Indicator: 50 onderzoeken op jaarbasis (periode januari – december jaar x)
De Arbeidsinspectie TSW rapporteerde in SEM 1 **88** afgeronde onderzoeken.

Effectmeting :
De effectmeting voor deze actie gebeurt op jaarbasis.

Actie 46: Concerted and Joint Inspections (CJI) in het kader van ELA & Benelux

Projectleider: SIOD
Indicator: Minimum 5 gemeenschappelijke (AIC-) acties en controles op jaarbasis met een andere lidstaat.
In de periode januari 2026 tot en met juni 2026 zijn er 23 “Concerted and Joint Inspections” (CJI)” doorgegaan.

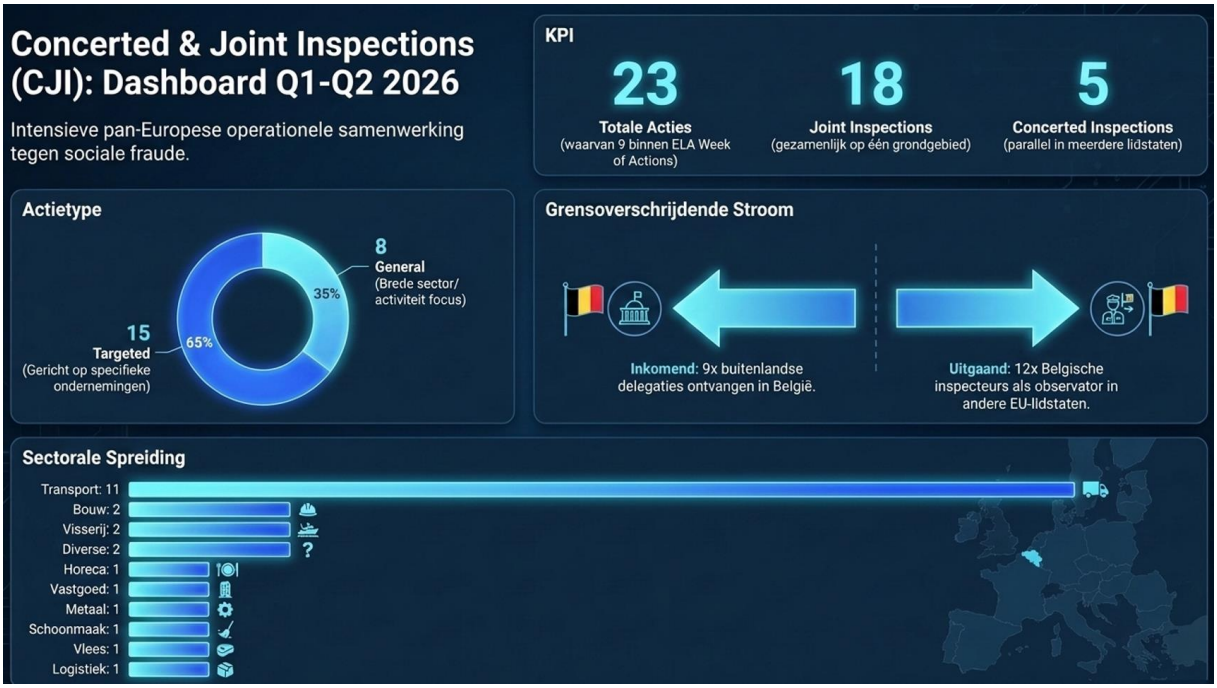

Hiervan betroffen **5 acties zogenaamde “Concerted Inspections”**, zijnde onderling afgestemde inspecties die plaatsvinden in twee of meer lidstaten rond verwante dossiers. Bij deze inspecties treedt elke nationale autoriteit op binnen haar eigen grondgebied, terwijl de controles inhoudelijk op elkaar worden afgestemd.

Daarnaast werden **18 “Joint Inspections”** uitgevoerd. Dit betreft gezamenlijke grensoverschrijdende inspecties waarbij de bevoegde autoriteiten van twee of meer lidstaten samen een inspectie uitvoeren op het grondgebied van één of meerdere deelnemende lidstaten.

Naargelang hun doelstelling kunnen Concerted en Joint Inspections worden onderverdeeld in algemene (general) en gerichte (targeted) inspecties. Een “targeted inspection” richt zich specifiek op één of meerdere vooraf geïdentificeerde ondernemingen, terwijl een “general inspection” een breder controlekarakter heeft en niet op voorhand gericht is op bepaalde

ondernemingen maar op bijvoorbeeld een sector of activiteit. **Van de 23 uitgevoerde controleacties in de periode januari-juni 2026 waren er 15 gericht (targeted) en 8 algemeen (general) van aard.**

Elf van de CJI's werden uitgevoerd in de transportsector, 2 in de bouwsector, 2 in de visserijsector, 2 in verschillende economische sectoren, 1 in de horeca, 1 in de metaalsector, 1 in de schoonmaaksector, 1 in de vastgoedsector, 1 in de vleessector en 1 in de logistieke sector.

Naast de actieve betrokkenheid bij de uitvoering van Concerted en Joint Inspections nam België ook deel aan grensoverschrijdende inspecties in de hoedanigheid van observator. Bij 12 Joint Inspections waren Belgische inspecteurs aanwezig als observator in een andere EU-lidstaat.

Omgekeerd ontving België bij 9 Joint Inspections een buitenlandse delegatie van inspecteurs uit andere lidstaten.

Negen van de 23 CJI's werden uitgevoerd in het kader Week of Actions van ELA.

Transportsector

Op dinsdag 10 februari 2026 werd opnieuw een grote Albatross-controleactie gehouden aan de E40 in Wetteren. "Achieving a Lot By Acting Together Regarding Operational Successes on the Street". De actie staat symbool voor de uitgebreide samenwerking tussen niet minder dan 18 verschillende controlediensten op federaal en regionaal niveau, de Arbeidsauditeur en het parket. Delegaties van inspecties uit Nederland, Italië, Hongarije, Tsjechië en Ierland waren eveneens aanwezig. Ela en Siod ondersteunden dit internationaal gewaardeerde voorbeeld van samenwerking op het terrein. Bij de briefing sprak minister Beenders de meer dan 250 inspecteurs toe en beklemtoonde nog eens het gemeenschappelijke belang van de gemeenschappelijke aanpak van verkeersveiligheid, sociale bescherming en eerlijke concurrentie. Er werden die dag 169 voertuigen grondig gecontroleerd. 58% was in overtreding. Albatross kwam opnieuw

uitgebreid in de media aan bod. Inspecteurs van verschillende diensten legden contacten met elkaar en leerden bij over elkaars wetgeving.

Op Paasmaandag 6 april werden in meerdere provincies tegelijk vrachtwagenchauffeurs die verbleven in hun cabine gecontroleerd door de federale wegpolitie. Sociaal inspecteurs van RSZ en VSI namen deel aan de actie in Leuven, bijgestaan door 2 Litouwse transportinspecteurs. België neemt controles op de lange rust in het voertuig erg ter harte als strijd onderdeel van de nieuwe maatregelen tegen uitbuiting en sociale dumping die het EU Mobility Package mogelijk heeft gemaakt. Het is aan de transportfirma om de chauffeurs de kans te bieden om terug te gaan naar het uitzendland of indien zij dit niet willen toch minstens te voorzien in een degelijke verblijfsaccommodatie in België waar zij hun lange rust (en compenserende rust) in alle vrijheid kunnen doorbrengen. Heel veel van de aangetroffen chauffeurs leefden al maandenlang in hun voertuig. Steeds vaker gaat het om mensen uit derdelanden. Van de 263 aangetroffen chauffeurs waren er 142 in overtreding met de rij- en rusttijden. In de meeste gevallen werd een onmiddellijke inning betaald van € 1800 door de werkgever.

Op **zondag 19 april** werd een soortgelijke controleactie gehouden op parking Ketenis in de Waaslandhaven, deze keer georganiseerd door de federale scheepvaartpolitie. Tijdens deze controle werden de chauffeurs via folders in 10 talen ingelicht over hun rechten. Er namen inspecteurs deel van Litouwen, Polen, Bulgarije en Nederland. De actie werd ondersteund door ELA, Roadpol en SIOD. Deze actie werd op een zondag gehouden waardoor er iets minder overtredingen van de lange rust (45 uur) werden vastgesteld: 39 % was in overtreding. Toch werd wel voor meer dan € 35000 aan onmiddellijke inningen en consignatie geïnd. Verder werden door de sociaal inspecteurs PV's opgemaakt voor inbreuken op detachering en illegale arbeid.

Op dinsdag 5 mei was er een controleactie in Vlaams-Brabant op de parking van Groot-Bijgaarden en de weegbrug van Zellik. De wegpolitie, FOD Mobiliteit en Vlabel worden vergezeld van collega's uit Duitsland, Polen en Kroatië. De Duitse transportinspecteurs van Bald zijn met hun hypermoderne controlevoertuig gekomen: een voertuig dat al rijdende vrachtwagens kan scannen op hoogte, lengte, tachograafinbreuken via DSRC, oververhitte remmen via infrarood, en onbetaalde wegentaksen. Minister Beenders kon meerijden en bekeek vol interesse de uitgebreide mogelijkheden om voertuigen selectiever uit het verkeer te kunnen halen. Ook al zijn dergelijke voertuigen duur in aankoop, ze verhogen wel de pakkans en verminderen het aantal controles waar geen inbreuken worden vastgesteld.

Daags nadien op **woensdag 6 mei** namen Belgische en Litouwse inspecteurs deel aan een controle in Nederland. Via ANPR worden gericht acht chauffeurs zonder geldige

arbeidsvergunning van de weg gehaald — afkomstig uit Angola, India en Oezbekistan. Tegelijkertijd wordt elders in Nederland één van de geviseerde bedrijven bezocht. Het blijkt om een postbusadres te gaan in Nederland, een vestiging zonder personeel. Een Litouwse firma omzeilde op die manier met Nederlandse kentekens de cabotageregels en de verplichting om haar chauffeurs aan de geldende detacheringsvoorwaarden te werk te stellen. Het gevolg is dat de Nederlandse vergunningen werden ingetrokken en er hoge boetes worden opgelegd. De firma werd daags nadien ook in Litouwen bezocht. Door de goede samenwerking met België werden ook bij ons chauffeurs verhoord en hun werkgever beboet.

Op **6 en 7 mei** namen collega's van Belgische politie deel aan een CJI in Firenze. Naast hen waren ook inspecteurs van de buurlanden Kroatië, Oostenrijk en Slovenië aanwezig. Op woensdag werden vrachtwagens gecontroleerd, op donderdag bussen. Er werden heel wat vaststellingen gedaan op de rijtijden en tachograafmanipulatie. Ook vindt men steeds nieuwe manieren om te knoeien met de uitstootwaarden (ad blue manipulatie). Onze collega's vonden het opmerkelijk dat men met behulp van het aanwezig forensisch laboratorium meteen chauffeurs kon testen op druggebruik. Binnen het halfuur waren de resultaten beschikbaar. Diverse chauffeurs werden betrapt.

Op zondag 10 mei lag de klemtoon van de controle opnieuw op chauffeurs die in precaire omstandigheden hun lange rust in het voertuig moesten doorbrengen. Onder leiding van lokale politie van Antwerpen werd dit keer gecontroleerd op diverse plaatsen in Antwerpen waar groepjes vrachtwagens geparkeerd staan langs de straatkanten, zonder enige vorm van sanitair. De ochtend voor de controle bezochten we met de buitenlandse inspecteurs van Nederland, Roemenië en Oostenrijk, Griekenland en Cyprus de grote parking Goordijk waar de vorige jaren grote acties op de lange rust in de cabine hadden plaatsgevonden. De parking stond terug vol. Zelfs onze noorderburen waren danig onder de indruk van wat ze hier zagen: honderden truckers

die minstens 45 uren hun tijd moeten spenderen in en rond hun voertuig. Taferelen van verveling, uitzichtloosheid en verwaarlozing. In dergelijke omstandigheden willen Belgische werknemers niet werken in de transportsector. Maar veel derdelanders en sommige Oost-Europeanen wel nog. Het toonde meteen aan de collega's waarom België dit soort controles zo belangrijk vindt: dergelijke verstopte praktijken horen niet thuis in een moderne en eerlijke economie. Opnieuw was 55% van de chauffeurs in overtreding. Hun werkgever kreeg de boete.

Op **woensdag 20 mei** namen collega's van de RSZ-inspectie deel aan een wegcontrole op uitnodiging van Slovakije. Meteen was duidelijk hoeveel de sociale controles in de Europese lidstaten nog van elkaar verschillen. In Slovakije is er geen systeem Dimona zoals in België met onmiddellijke aangifte van tewerkstelling en een bewijs van melding aan de sociale zekerheid. Dat maakt controle op zwartwerk langs de weg uiteraard veel moeilijker. Confronterend maar wel verhelderend. Er waren wel controles op de rij- en rusttijden en technische eisen, maar weinig controle op sociale aspecten in het wegverkeer.

Op **maandag 8 juni** vonden een jaarlijkse gecoördineerde wegvervoerscontroles plaats in het kader van Euregio Protect Crossover op 14 verschillende locaties in het grensgebied tussen België, Duitsland en Nederland. Deze acties worden telkens uitgevoerd met medewerking van regionale en nationale autoriteiten uit alle drie de lidstaten en maken deel uit van de Nederlands-Belgisch-Duitse politiesamenwerking (NeBeDeAgPol). Ook CLS Transport nam dit jaar deel met 4 inspecteurs in de regio Luxemburg op parking Lichtenbusch. Zij stelden zwartwerk vast en niet gemelde detachering.

Op **maandag 15 juni** namen 2 Belgische inspecteurs deel aan een gezamenlijke controle in Denemarken. Samen met Italiaanse en Franse collega's maakten we kennis met de manier waarop de Deense verkeerspolitie 6 x per jaar een controleactie op zwaar vervoer gezamenlijk met andere diensten inricht (zoals leefmilieu, de arbeidsinspectie (doet enkel welzijn en veiligheid), dienst dierenwelzijn, gezondheidsinspectie, technische inspectie, ...). Ook de militaire politie was even aanwezig voor de controle van legervoertuigen. De politie beschikt over een landelijke sectie die gespecialiseerd is in de controle van zwaar vervoer. Doorheen het jaar doet deze dienst dagelijkse controles. Men is verplicht telkens op de verschillende zalen tegelijk te controleren (ADR, ladingzekerheid, tacho, ... Men beschikt wel over specialisten per thema, maar iedere inspecteur moet over een voldoende basiskennis beschikken in de verschillende domeinen om controle te kunnen doen. Er worden jaarlijks ongeveer 19600 trucks gecontroleerd waarbij minimum 5500 op cabotage. Op **dinsdag 16 juni** was er een studiedag waarin gespecialiseerde informatie werd uitgewisseld over verschillend vormen van tachofraude.

Tenslotte vonden er tussen **april en juni 2026** in de sector van het internationale transport ook controles plaats op basis van een actie die werd aangevraagd door een sociale partner die

meldingen had gekregen van wanbetaling van de lonen van buitenlandse chauffeurs. De controles, uitgevoerd door sociaal inspecteurs van Tsjechië, Slovakije en Portugal, hadden plaats op verschillend momenten in de drie landen bij bedrijven met een met een link naar een Belgische transporteur.

Horecasector en vastgoedsector:

Op initiatief van het RIZIV werden **in januari en maart 2026 twee gemeenschappelijke inspectieacties** (Concerted Inspections) opgestart met Spanje, met ondersteuning van de European Labour Authority (ELA). Deze acties kaderen in de opvolging van dossiers waarbij er aanwijzingen waren van mogelijke onverenigbaarheid tussen het ontvangen van arbeidsongeschiktheidsuitkeringen en het uitoefenen van activiteiten in het buitenland, onder meer in de horeca- en vastgoedsector.

Aangezien de bestaande Europese uitwisselingssystemen (zoals EESSI en IMI) geen geschikt kader bieden voor dergelijke operationele onderzoeken, werd gekozen voor een gecoördineerde aanpak via een CJI. Hierbij voerden de Belgische en Spaanse inspectiediensten parallel onderzoeken uit, in onderlinge afstemming en met uitwisseling van relevante informatie.

In een eerste dossier in de horecasector werd onderzocht of een persoon die arbeidsongeschiktheidsuitkeringen ontvangt activiteiten uitoefende in een horecazaak in Spanje. In een tweede dossier, in de vastgoedsector, werd nagegaan of een gerechtigde mogelijk betrokken was bij activiteiten binnen een vastgoedkantoor van een partner.

De Spaanse inspectiediensten voerden in dit kader controles ter plaatse uit, waaronder inspectiebezoeken, interviews en administratieve verificaties. Op basis van deze onderzoeken kon in beide dossiers geen bewijs worden vastgesteld van effectieve tewerkstelling of activiteit van de betrokken personen binnen de gecontroleerde ondernemingen.

Deze CJI's tonen het belang aan van flexibele en operationele samenwerking tussen lidstaten bij de behandeling van grensoverschrijdende dossiers. Zij illustreren ook dat dergelijke samenwerking niet alleen gericht is op het opsporen van mogelijke misbruiken, maar evenzeer bijdraagt tot een objectieve en grondige verificatie van feiten, in het belang van een correcte toepassing van de sociale zekerheidsregels.

Verschillende economische sectoren

In het kader van de werkzaamheden van de ELA-subgroep "Managing Major Events by Labour Inspectorates" nam België **op 28 januari** deel aan een gezamenlijke inspectie (Joint Inspection) in de regio Cortina (Italië). Deze actie werd georganiseerd door de Italiaanse Arbeidsinspectie (INL) met ondersteuning van de European Labour Authority (ELA) en kaderde in de voorbereiding van de Olympische Winterspelen van 2026.

Samen met inspectiediensten uit zes andere lidstaten (Nederland, Spanje, Frankrijk, Duitsland, Italië en Portugal) werden inspecties uitgevoerd en geobserveerd in zowel de bouw- als de horecasector. De controles richtten zich in het bijzonder op arbeidsomstandigheden, de naleving van arbeids- en contractuele regels binnen (internationale) onderaannemingsketens, en aspecten van welzijn en veiligheid op het werk, met bijzondere aandacht voor gedetacheerde werknemers, zowel EU- als niet-EU-burgers.

In totaal werden 18 ondernemingen geïnspecteerd en 68 werknemers geïnterviewd, met betrokkenheid van 17 inspecteurs uit zeven lidstaten. Deze gezamenlijke aanpak liet toe om concrete praktijken uit te wisselen en inzicht te krijgen in de manier waarop Italië toezicht organiseert in de context van een grootschalig internationaal evenement.

Voor België leverde deze CJI waardevolle inzichten op rond de aanpak van complexe werven, de controle van onderaannemingsstructuren en de bescherming van kwetsbare werknemers in een sterk internationale context. Tegelijk bood de deelname de mogelijkheid om de eigen expertise te delen en bij te dragen aan een versterkte Europese samenwerking tussen inspectiediensten.

Deze actie bevestigt het belang van gecoördineerde Europese inspecties bij grote internationale projecten, waar de risico's op sociale inbreuken verhoogd zijn en een gezamenlijke aanpak noodzakelijk is om eerlijke arbeidsvoorwaarden te waarborgen.

België nam op **18 februari 2026** deel aan de "Week of Action Undeclared Work", een Europees gecoördineerde inspectieweek met ondersteuning van de European Labour Authority (ELA). Deze actie had tot doel de strijd tegen niet-aangegeven arbeid te versterken via gelijktijdige en gerichte controles in verschillende lidstaten.

In België werd deze CJI uitgevoerd in samenwerking met verschillende inspectiediensten en partners, waaronder SIOD, RSVZ, TSW, RSZ, de politie, FOD Volksgezondheid en ARIEC Limburg. De controles vonden plaats in Hasselt en Genk, met een focus op risicosectoren zoals kapperszaken en dagwinkels.

Tijdens de actie sloten ook Tsjechische inspecteurs aan, met het oog op kennisuitwisseling en het observeren van de Belgische werkwijze. Hierbij ging bijzondere aandacht naar de

geïntegreerde samenwerking tussen de verschillende diensten en het gebruik van digitale tools zoals MyDIA voor realtime datatoegang tijdens inspecties.

In totaal werden in België 17 ondernemingen, 20 zelfstandigen en 20 werknemers gecontroleerd. Daarbij werden verschillende inbreuken vastgesteld, waaronder gevallen van niet-aangegeven arbeid bij zowel werknemers als zelfstandigen. Ook werden inbreuken vastgesteld met betrekking tot toegang tot de arbeidsmarkt, deeltijdse arbeid en studentenarbeid.

Daarnaast kwamen ook andere overtredingen aan het licht buiten het strikt sociaalrechtelijke domein. Zo werden door FOD Volksgezondheid meerdere producten in beslag genomen, stelde de politie bijkomende inbreuken vast en werd het FAVV ingeschakeld in het kader van voedselveiligheid.

ELA publiceerde de resultaten van deze actieweek https://www.ela.europa.eu/en/news/over-2000-employers-inspected-during-ela-week-action-undeclared-work

Visserij

In maart 2026 werd een gemeenschappelijke (concerted) actie opgestart door de RSZ en RVA met de Nederlandse arbeidsinspectie. In dit dossier wordt onderzocht of de onderwerping van een zeevisserijonderneming en haar werknemers aan de Belgische sociale zekerheid correct gebeurt. Hoewel de onderneming formeel in België is gevestigd en opereert onder Belgische vlag, wijzen meerdere elementen erop dat de feitelijke leiding, administratie en activiteiten grotendeels in Nederland plaatsvinden. De Belgische zetel lijkt voornamelijk een administratief adres zonder substantiële bedrijfsactiviteiten.

Daarnaast bestaat er een vermoeden dat het specifieke Belgische statuut van zeevisser mogelijk wordt aangewend op een manier die niet strookt met de werkelijke situatie, wat gevolgen kan hebben voor de toekenning van sociale uitkeringen.

Verder onderzoek, onder meer in samenwerking met de Nederlandse autoriteiten, is noodzakelijk om de feitelijke situatie en de correcte toepassing van de geldende sociale zekerheidsregels te bepalen.

In **mei 2026** namen inspecteurs van TSW, TWW en de RSZ deel aan een gezamenlijke visserijactie met de Ierse inspectiedienst WRC (Workplace Relations Commission), Deze samenwerking

kwam er omdat Belgische vaartuigen vaak actief zijn in Ierse en Engelse wateren en regelmatig aanmeren in Ierland, waardoor controles in België moeilijk uitvoerbaar zijn.

Naast het uitvoeren van inspecties bood deze actie ook een waardevolle gelegenheid voor uitwisseling van ervaringen en het versterken van internationale samenwerking. Op 19 mei woonden de Belgische inspecteurs inspecties bij van de WRC in de havens van Howth en Clogherhead (in totaal 11 controles). Op 20 mei werden in Cork twee Belgische vaartuigen gecontroleerd. Daarbij werd vastgesteld dat op één schip een werknemer niet via Dimona was aangegeven en dat op beide vaartuigen de arbeidsovereenkomsten niet conform waren. Op het vlak van welzijn ging het voornamelijk om een onveilige toegang tussen kade en schip en het niet dragen van persoonlijke beschermingsmiddelen zoals helm en reddingsvest, waarbij de schipper onvoldoende toezicht hield.

Tijdens de controles was ook het Ierse Marine Survey Office aanwezig, de bevoegde instantie voor maritieme veiligheid. Dit leidde tot waardevolle contacten met het oog op toekomstige gegevensuitwisseling tussen TWW en deze dienst.

Daarnaast deelden de Belgische inspecteurs hun expertise door in Clogherhead een demonstratie te geven van het gebruik van een drone. De Ierse collega's waren bijzonder onder de indruk van de beeldkwaliteit en zien potentieel interessante toepassingen, onder meer in de landbouw- en visserijsector.

België nam deel aan de Week of Action Remuneration (20–25 april 2026) met controles in de bouw- en logistieke sector.

Bouwsector

In het kader van een Mutual Assistance Project (MAP) van de European Labour Authority (ELA) werd op **21 april 2026** in Vilnius (Litouwen) een Joint Inspection (JI) georganiseerd. België nam deel aan deze gezamenlijke inspectie, met als centrale focus de bestrijding van niet-aangegeven arbeid. Inspectiediensten uit Noorwegen, Polen, Finland en België werkten hierbij nauw samen. Tijdens de actie werd ook gebruikgemaakt van innovatieve technologieën, zoals drones, om de inspecties efficiënter en doelgerichter uit te voeren. Dankzij de ondersteuning van de ELA werd de samenwerking en kennisuitwisseling tussen de deelnemende landen verder versterkt.

Logistiek sector

In de provincie Antwerpen nam Toezicht op de Sociale Wetten (TSW), samen met de Vlaamse Sociale Inspectie (VSI) en de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid (RSZ) deel aan een hercontrole bij een logistiek bedrijf. Daarbij werd nagegaan of de loon- en arbeidsvoorwaarden van logistieke medewerkers van een Litouwse onderneming, tewerkgesteld via een keten van onderaannemers, correct werden nageleefd. Tijdens deze hercontrole werd vastgesteld dat de dubieuze samenwerkingsconstructie die in het verleden was aangetroffen, zich niet langer voordeed. Daarnaast startte TSW een verder onderzoek op naar drie firma's (52 werknemers) met betrekking tot de naleving van loon- en arbeidsvoorwaarden.

ELA publiceerde de resultaten van deze actieweek: ELA supported seven concerted and joint inspections with focus on remuneration | European Labour Authority

Schoonmaaksector

Naar aanleiding van een gemeenschappelijke inspectie (CJI) in 2025 rond een Nederlandse schoonmaakfirma met activiteiten in zowel België als Nederland, werd na een online opvolgoverleg tussen de Belgische (RSZ en VSI) en Nederlandse inspectiediensten beslist dat bijkomend onderzoek noodzakelijk was. Dit werd verder uitgevoerd in nauwe samenwerking tussen beide inspectiediensten, ondersteund door regelmatige online overlegmomenten.

In dit kader werd in **mei 2026** een follow-up CJI georganiseerd om verhoren van twee onderaannemers in Nederland mogelijk te maken. Herhaalde pogingen om deze betrokkenen in de voorafgaande maanden in België te verhoren, bleken zonder resultaat. Dankzij deze gerichte en grensoverschrijdende samenwerking konden de Belgische inspectiediensten hun bewijsvoering verder versterken.

Bouwsector:

ELA heeft, samen met de Europese Federatie van Bouw- en Houtarbeiders (EFBWW), gevestigd in Brussel, ondersteuning geboden bij de allereerste CJI in IJsland **op 19-20 mei**. Deze inspectie vond plaats in Reykjavík en werd uitgevoerd door nationale autoriteiten en vakbonden, met deelname van inspecteurs uit Noorwegen en sociale partners uit verschillende Noordse landen.

Deze gezamenlijke actie vormt een belangrijke mijlpaal in de samenwerking tussen IJsland en ELA, sinds het land in 2025 als EER-lidstaat is toegetreden. De inspectie richtte zich op de bouwsector, een sector die gekenmerkt wordt door een hoge mate van grensoverschrijdende arbeid en complexe tewerkstellingsstructuren.

Tijdens de inspectie lag de nadruk op arbeidsomstandigheden, arbeidsmobiliteit en veiligheid en gezondheid op het werk. In de bouwsector zorgen lange onderaannemingsketens, grensoverschrijdende activiteiten en mobiele werknemers immers voor aanzienlijke uitdagingen op het vlak van handhaving.

Deze inspectie illustreert de meerwaarde van nauwe samenwerking tussen inspectiediensten, overheden, vakbonden en Europese instellingen. Door kennis en praktijkervaring uit te wisselen, wordt de handhaving versterkt en kan eerlijke en doeltreffende arbeidsmobiliteit binnen Europa beter worden gewaarborgd.

Metaalconstructie

Op **27 mei** voerde de inspectiedienst van het RSVZ (Rijksinstituut voor de Sociale Verzekeringen der Zelfstandigen) een gerichte controle uit naar de detachering van Slovaakse zelfstandigen in de Belgische metaalsector, met ondersteuning van de Europese Arbeidsautoriteit (ELA).

Tijdens deze controle werd nagegaan of aan de essentiële voorwaarden voor detachering werd voldaan. De inspecteurs besteedden bijzondere aandacht aan het bezit van een geldig A1-attest, de daadwerkelijke band met het land van oorsprong, het tijdelijk karakter van de detachering en de correctheid van de Limosa-aangifte. Daarnaast werd onderzocht of de algemene detacheringsregels werden nageleefd, met onder meer aandacht voor mogelijke gelijktijdige tewerkstelling en indicaties van schijnzelfstandigheid.

De aanwezigheid van twee Slovaakse observatoren droeg bij tot een efficiëntere controle en een versterkte samenwerking tussen de betrokken lidstaten. In België werden tijdens de inspectie 33 personen aangetroffen, waarvan 19 gedetacheerde zelfstandigen uitgebreid werden verhoord.

Parallel namen twee sociaal inspecteurs van het RSVZ als observator deel aan een controle in Slowakije. Daar werd specifiek onderzocht welke rol tussenpersonen spelen bij de opmaak van sociale documenten voor gedetacheerde zelfstandigen.

De gecombineerde bevindingen uit beide landen vormen een belangrijke basis voor het verdere verloop van het onderzoek en dragen bij tot een doelgerichte en doeltreffende aanpak.

Vleessector

In het kader van de Europese actieweek ELA Week of Action “Intermediaires / Temporary Work Agencies”, die plaatsvond van **15 tot en met 21 juni 2026**, werden gelijktijdige en gecoördineerde controles uitgevoerd in verschillende Europese lidstaten.

Ook België nam deel aan de actieweek en zette een nauwe samenwerking op met Portugal. De Vlaamse Sociale Inspectie (VSI), Toezicht op de Sociale Wetten (TSW) en de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid (RSZ) werden ingeschakeld langs Belgische zijde. Voor Portugal namen de arbeidsinspectie (ACT) en de inspectiedienst van de sociale zekerheid (ISS) deel. Simultaan vonden er gerichte inspecties plaats in Oost- en West-Vlaanderen en de regio rond Lissabon. Door de gezamenlijke aanpak konden expertise en bevoegdheden worden gebundeld, met als doel mogelijke inbreuken op de sociale wetgeving efficiënt op te sporen en te bestrijden.

De actieweek focuste specifiek op het voorkomen en bestrijden van misbruik binnen systemen van intermediaire tewerkstelling en uitzendarbeid, domeinen die gevoelig zijn voor onder meer niet aangegeven arbeid, schijnconstructies en inbreuken op loon- en arbeidsvoorwaarden en illegale tewerkstelling. Uitzendkrachten bevinden zich doorgaans in een meer precaire positie op de arbeidsmarkt. Door inspecties gelijktijdig in meerdere landen uit te voeren en informatie uit te wisselen, wordt de effectiviteit van de controles aanzienlijk verhoogd en wordt een krachtiger antwoord geboden op grensoverschrijdende sociale fraude. Meer en meer blijkt het Europese vrije verkeer van personen en diensten immers misbruikt te worden om oneigenlijke detacheringsconstructies op te zetten en een oneerlijke concurrentie te creëren.

Op beide Belgische locaties samen werden 4 Belgische en 2 Portugese ondernemingen gecontroleerd. Er werden in totaal 27 werknemers gecontroleerd waarvan 17 gedetacheerden (2 Portugezen, 1 Algerijn, 14 Brazilianen).

Er zijn aanwijzingen voor volgende inbreuken (in België):

- Inbreuk loon- en arbeidsvoorwaarden;
- Illegale uitzend en verboden terbeschikkingstelling;
- Niet respecteren van de detacheringsvoorwaarden.

Ook voor de Portugese collega's zijn er elementen voor inbreuken, o.a. niet correcte aangifte van prestaties aan de sociale zekerheid.

Effectmeting
Nog niet voorzien, dit is een rol voor ELA.

Actie 47: Controle hoofdelijke aansprakelijkheid lonen

Projectleider: Arbeidsinspectie TSW
Indicator: Minimaal 400 onderzoeken op jaarbasis.
De doelstelling van 400 onderzoeken werd reeds behaald in SEM 1, gelet op de 555 afgeronde onderzoeken die werden uitgevoerd door TSW.

Effectmeting :
De effectmeting voor deze actie gebeurt op jaarbasis.

Actie 48: Strijd tegen grensoverschrijdende fraude bij zelfstandigen

Projectleider:RSVZ
Indicator: Analyse en opvolging van 600 verdachte situaties per jaar (verdachte of afwezige A1).
Het RSVZ meldt dat er 352 verdachte situaties werden geanalyseerd en opgevolgd in de periode januari - juni 2026. Het gaat om het aantal onderzoeken per zelfstandige, en niet per onderneming. Het RSVZ ziet een aantal verbeterpunten om de onderzoeken nog doelgerichter te maken, met name grondige analyse uitvoeren voor het opstarten van procedures; opsplitsing maken tussen dossiers waarbij enkel informatie moet vergaard worden uit het buitenland en dossiers waarbij de A1 procedure moet toegepast worden; gerichte controles op het terrein en detectie via Dump X. De verplichting om personen individueel te onderzoeken in het statuut der zelfstandigen (en niet per onderneming) neemt tijd in beslag. De strijd tegen de sociale dumping bij de zelfstandigen is nochtans essentieel, voornamelijk om te voorkomen dat er een verschuiving van de fraude zou optreden van het regime der loontrekkenden naar het regime van de zelfstandigen. Een ander geïdentificeerd risico is dat het RSVZ bij de behandeling van de onderzoeken afhankelijk is van de samenwerking met de bevoegde instituten van andere lidstaten. Deze samenwerking is nog voor heel wat verbetering vatbaar. Andere gerapporteerde risico's zijn: bij georganiseerde/systematische sociale dumping moet dit vroeg genoeg gedetecteerd worden; indien er al stappen ondernomen worden voordat de hele operatie in kaart is gebracht kan de malafide onderneming te vroeg argwaan krijgen. Het RSVZ ziet ook een aantal ongewenste neveneffecten van deze onderzoeken, met name dat vaststellingen van één persoon soms kunnen uitgroeien tot zware dossiers, waarbij samenwerking met verschillende diensten en het buitenland dan noodzakelijk is. Dit brengt echter niet altijd de gewenste resultaten in verhouding tot de werklast.

Effectmeting : aantal gecontesteerde A1's
In de periode januari – juni 2026 heeft het RSVZ de betwistingsprocedure opgestart om 981 A1's te contesteren.

Programmadoel 4: Het uitwerken van effectieve sanctionering

Actie 49: Optimale benutting van de Europese bemiddelingsprocedure (A1-geschillen)

Projectleider: FOD Sociale Zekerheid

Indicatoren:

Indicator 1 : Trimestriële rapportering over het aantal ingetrokken A1-documenten per instelling en per sector (FOD SZ)

In het tweede kwartaal van 2026 werden 1.208 A1-documenten ingetrokken. Daarnaast waren er aan het einde van het kwartaal 149 dossiers in behandeling. Het aantal ingetrokken A1-documenten bevestigt dat de administratieve samenwerking inzake de verificatie van de toepasselijke socialezekerheidswetgeving een substantiële activiteit blijft binnen het Europese kader voor detachering. De omvang van het aantal intrekkingen wijst erop dat controles en bilaterale contacten tussen lidstaten effectief leiden tot correcties van onterecht afgeleverde A1-documenten.

Indicator 2 : Aantal weigeringen tot intrekking A1-documenten op jaarbasis (periode januari – december jaar x): Aantal gemotiveerde weigeringen tot intrekking A1-document (NEW), Aantal niet gemotiveerde intrekkingen (NEW), Aantal afwezige antwoorden (NEW), Aantal werknemers waarvoor de toepasselijke wetgeving onzeker is (NEW).
Sinds 1 september 2023 werden 493 dossiers afgesloten binnen de procedure rond de intrekking van A1-documenten.

Gemotiveerde weigeringen tot intrekking (124 dossiers of 25%)
Een kwart van de afgesloten dossiers leidde tot een gemotiveerde weigering van intrekking. Deze dossiers werden door de bevoegde buitenlandse instelling voldoende onderbouwd, waardoor het oorspronkelijk afgeleverde A1-document behouden bleef. Dit wijst erop dat in een aanzienlijk deel van de gevallen de betrokken lidstaat de toepasselijke wetgeving overtuigend kon aantonen.

Niet-gemotiveerde weigeringen tot intrekking (55 dossiers of 11%)
Bij 55 dossiers werd een onvolledig antwoord ontvangen. Deze dossiers worden beschouwd als niet-gemotiveerde weigeringen. Het relatief beperkte maar niet te verwaarlozen aandeel van dergelijke dossiers wijst op tekortkomingen in de kwaliteit of volledigheid van de informatie-uitwisseling tussen de betrokken instellingen.

Afwezigheid van antwoord (204 dossiers of 41%).
De meest voorkomende afsluitingsgrond betreft het uitblijven van een antwoord van de gecontacteerde buitenlandse instelling. Meer dan vier op de tien afgesloten dossiers werden om deze reden afgesloten. In de tweede fase van de A1-procedure loopt dit aandeel zelfs op tot meer dan 52%. Dit hoge percentage vormt een belangrijk aandachtspunt, aangezien het de doeltreffendheid van de administratieve samenwerking en de rechtszekerheid voor de betrokken werknemers en werkgevers kan bemoeilijken.

Werknemers waarvoor de toepasselijke wetgeving onzeker blijft (68 werknemers op 3.679 of ongeveer 1,8%).

Voor 68 werknemers kon sinds 1 september 2023 geen definitieve duidelijkheid worden verkregen over de toepasselijke socialezekerheidswetgeving. Hoewel dit percentage beperkt blijft in verhouding tot het totale aantal onderzochte werknemers, kan deze onzekerheid gevolgen hebben voor de sociale bescherming van de betrokken werknemers en voor de correcte inning van sociale zekerheidsbijdragen.

Indicator 3 : Voorstel tot acties om samenwerking, waar nodig, te verbeteren (in 2026) (NEW)
De resultaten tonen aan dat vooral het hoge aantal dossiers zonder antwoord en, in mindere mate, de onvolledige antwoorden uitdagingen blijven vormen voor een efficiënte toepassing van de A1-procedure. De volgende acties kunnen worden overwogen:

- Versterken van de bilaterale contacten met lidstaten waarvoor structureel hoge percentages van afwezige of onvolledige antwoorden worden vastgesteld.
- Systematische monitoring van responstermijnen binnen de EESSI- en A1-procedures, zodat knelpunten sneller kunnen worden geïdentificeerd en opgevolgd.
- Gerichte terugkoppeling aan buitenlandse instellingen over de kwaliteit van ontvangen antwoorden, met bijzondere aandacht voor dossiers die worden afgesloten wegens onvolledige informatie.
- Analyse van de dossiers zonder antwoord om na te gaan of bepaalde landen, sectoren of types van detachering disproportioneel vertegenwoordigd zijn.
- Ondersteuning van Europese initiatieven die de standaardisering en digitalisering van gegevensuitwisseling inzake sociale zekerheid verder verbeteren.
- Periodieke evaluatie van de oorzaken van juridische onzekerheid bij de 68 werknemers waarvoor de toepasselijke wetgeving niet kon worden vastgesteld, teneinde structurele knelpunten in de regelgeving of samenwerking te identificeren.

Indicator 4 : Aantal spontane aansluitingen (RSVZ) : 4
Indicator 5 : Aantal fictieve A1's (RSZ) : 144

Effectmeting : Analyse van de evoluties in de Osirisrapporten

Inleiding en Strategische Context

Dit evaluatierapport is opgesteld in overeenstemming met het Strategisch Plan 2026–2029 inzake de strijd tegen sociale fraude en sociale dumping, en in het bijzonder het Operationeel Actieplan 2026–2027. De FOD Sociale Zekerheid rapporteert elk kwartaal op basis van de meest recente monitoringgegevens van het OSIRIS 2.0-platform over concrete dossiers waarin sprake is van (vermoedens van) misbruik bij detacheringen en A1-attesten. Dit rapport fungeert niet louter als statistisch overzicht, maar als een substantieel bewijslast-dossier voor beleidsmatige escalatie en het triggeren van sancties of formele bemiddeling binnen de Administratieve Commissie.

Algemene Evolutie van de OSIRIS-dossiers

Sinds de oprichting van het OSIRIS-platform in 2015 zijn er in totaal 4.099 dossiers behandeld binnen de Europese dialoog- en bemiddelingsprocedure (de A1-procedure). De verdeling over de fasen toont een scherpe piramidale structuur. Het overgrote deel, 3.611 dossiers (88%), bevindt zich in Fase 1 (dialoog tussen inspectiediensten). Daarnaast zijn er 480 dossiers (12%) geëscaleerd naar Fase 2 (dialoog tussen nationale autoriteiten) en slechts 8 dossiers zijn behandeld in Fase 3 (formeel onderzoek binnen de Administratieve Commissie; inmiddels allemaal afgerond). Sinds het laatste kwartaal van 2023 is er sprake van een stabiele toename van het aantal nieuwe Belgische dossiers. Deze stijging vloeit voort uit een scherpere risicoselectie van verdachte detacheringen door de RSZ, het RSVZ en de SIOD.

Tegelijkertijd is er de afgelopen maanden een daling geconstateerd van het aantal doorverwijzingen naar Fase 2 door de RSZ en het RSVZ. Dit is het directe gevolg van de bewuste strategie om in Fase 1 sterker in te zetten op gerichte, kwalitatieve informatieverzoeken (die een hogere responsgraad opleveren), gecombineerd met de inzet van de Altun-tool voor complexe en strafrechtelijke dossiers, waardoor de selectiekwaliteit aan de bron aanzienlijk is verhoogd.

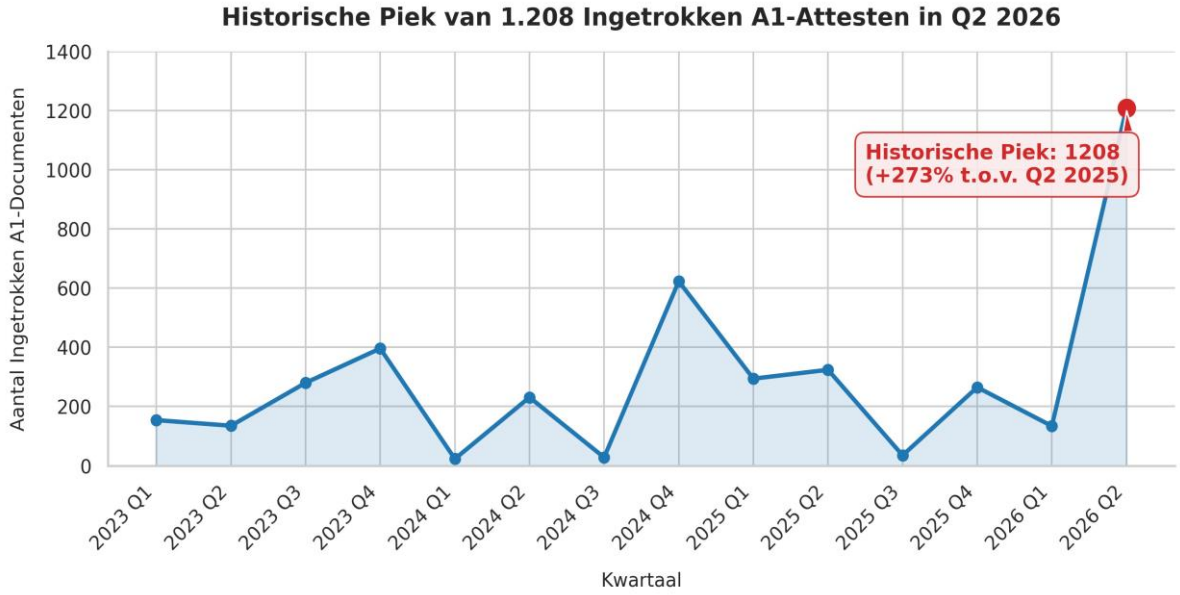

Figuur 1: Kwartaalevolutie van het aantal ingetrokken A1-documenten. De scherpere controle in Fase 1 door de Belgische inspectiediensten leidt tot een historische piek van 1.208 ingetrokken attesten in Q2 2026.

Ondanks de administratieve stroefheid bij escalatie, werpt de scherpere controle in Fase 1 direct haar vruchten af. Dit vertaalt zich in een **ongekende historische piek van 1.208 ingetrokken A1-documenten in Q2 2026 alleen al**. Dit aantal overtreft in één enkel kwartaal de volledige jaarcijfers van zowel 2024 (905) als 2025 (918), wat een stijging van meer dan **370%** vertegenwoordigt ten opzichte van Q2 2025 (324).

Kwaliteit van de samenwerking en antwoordtermijnen

De kwaliteit van de grensoverschrijdende samenwerking met andere Europese lidstaten wordt geanalyseerd aan de hand van twee objectieve criteria: de naleving van de antwoordtermijnen (vastgelegd in de A1-Beslissing van de Administratieve Commissie) en de tevredenheidsgraad over de geleverde antwoorden. De data (sinds 1 september 2023) leggen een diepgaand structureel verschil bloot tussen eenvoudige informatieverzoeken en complexere herzieningsverzoeken, evenals een scherpe terugval in de naleving zodra dossiers worden geëscaleerd naar Fase 2.

Type Verzoek	Fase	Binnen Termijn	Buiten Termijn	Tijdigheid %
Informatieverzoek	Fase 1	1.203	37	97%
Informatieverzoek	Fase 2	6	14	30%
Herzieningsverzoek	Fase 1	106	21	83%
Herzieningsverzoek	Fase 2	1	24	4%

Tabel 1: Naleving van de wettelijke antwoordtermijnen per proceduretype en fase.

Uit deze cijfers blijkt een zorgwekkend operationeel knelpunt. Waar in Fase 1 maar liefst 97% of 83% van de dossiers binnen de termijn wordt afgerond, zakt dit bij escalatie naar Fase 2 dramatisch. Voor herzieningsverzoeken in Fase 2 is er sprake van een **catastrofale failure rate van 96%**; slechts 1 op de 25 dossiers (4%) wordt tijdig beantwoord. Escalatie naar Fase 2 leidt momenteel tot administratieve vertraging en paralyse in plaats van een snellere beslechting.

Volume-effect (De Werknemersindicator) en Tevredenheidscijfers

Om het volume van het werk en de intensiteit van de samenwerking nauwkeuriger te meten, is de **'werknemersindicator'** geïntroduceerd. Voorheen woog elk dossier even zwaar, ongeacht het aantal werknemers. Dossiers met grotere aantallen werknemers vereisen echter langere en complexere onderzoeken. Wanneer de termijnnaleving gewogen wordt naar het aantal betrokken werknemers, **daalt de tijdigheid significant:** van 96% naar **81%** voor informatieverzoeken, en van 71% naar **50%** voor herzieningsverzoeken. Dit suggereert dat partnerlidstaten aan *'cherry-picking'* doen: eenvoudige dossiers worden vlot afgehandeld om de statistieken te flatteren, terwijl complexe, high-impact dossiers systematisch worden vertraagd of geblokkeerd.

De inhoudelijke kwaliteit vertoont een vergelijkbare negatieve trend. De tevredenheid over de antwoorden daalt bij escalatie van 90% (Fase 1) naar **36% (Fase 2)** voor informatieverzoeken, en van 72% naar een uiterst lage **23%** voor herzieningsverzoeken. Gewogen naar het aantal betrokken werknemers is de Belgische instelling in slechts 37% van de gevallen tevreden bij herzieningen.

Fase	Ontevreden	Geen antw.	Onvolledig	Tevreden	BE Bev.	Andere Lid-Staat	Totaal
Fase 1	175 (46%)	145 (38%)	30 (8%)	209 (54%)	81 (21%)	119 (31%)	384 (100%)
Fase 2	84 (77%)	59 (54%)	25 (23%)	25 (23%)	19 (17%)	5 (5%)	109 (100%)
Totaal	259 (53%)	204 (42%)	55 (11%)	234 (47%)	100 (20%)	124 (25%)	493 (100%)

Tabel 2: Kwalitatieve analyse van de dossierafsluiting in de A1-procedure.

De kwalitatieve analyse van gesloten dossiers legt een diepgaande structurele crisis bloot: **53% van alle dossiers wordt onbevredigend (dissatisfying) afgesloten**. De absolute hoofdoorzaak is een chronisch gebrek aan respons: in **42% van alle gevallen** (zijnde 80% van de ontevreden dossiers) reageert de buitenlandse partnerinstelling simpelweg helemaal niet. In Fase 2 stijgt de ontevredenheid naar een dramatische **77%**, waarbij in 54% van de gevallen radiostilte de reden is.

Demografie, Sectoranalyse en Datagaten

De OSIRIS-data tonen een duidelijke demografische concentratie. Sinds september 2023 is er een **nette prédominantie van de Roemeense nationaliteit** onder de werknemers in geopende A1-dossiers. De Portugese nationaliteit vormt de tweede grote groep. Bij onderdanen van derde landen (derdelanders) zijn de **Wit-Russische en Braziliaanse** nationaliteiten het sterkst vertegenwoordigd. De **bouwsector** (construction) blijft met voorsprong het primaire risicogebied en bezet het overgrote deel van de dossiers. Juridisch gezien is de discussie omtrent 'substantiële activiteiten in de lidstaat van herkomst' het voornaamste obstakel bij verzoeken tot herziening.

Kritieke dataset: Om het 'optimale gebruik' van de A1-procedure sluitend te meten, zijn kwantitatieve gegevens over spontane aansluitingen en fictieve A1-documenten cruciaal. Deze worden momenteel echter **niet centraal geregistreerd** of gekwantificeerd door het OSIRIS-platform, wat een belangrijk actiepunt vormt voor samenwerking met de OISZ'en in de nabije toekomst.

Geopolitieke knelpunten en landspecifieke opvolging

De geografische spreiding van dossiers toont grote discrepanties in samenwerkingsbereidheid. Met **Polen** worden veruit de meeste dossiers geopend, maar deze worden vrijwel allemaal (97.5%) succesvol binnen Fase 1 afgerond, wat wijst op een gezonde en functionele bilaterale relatie. De absolute tegenpool is **Roemenië**: hier is het aantal escalaties naar Fase 2 het hoogst (84 dossiers), op de voet gevolgd door **Portugal** (117) en **Slovenië** (45).

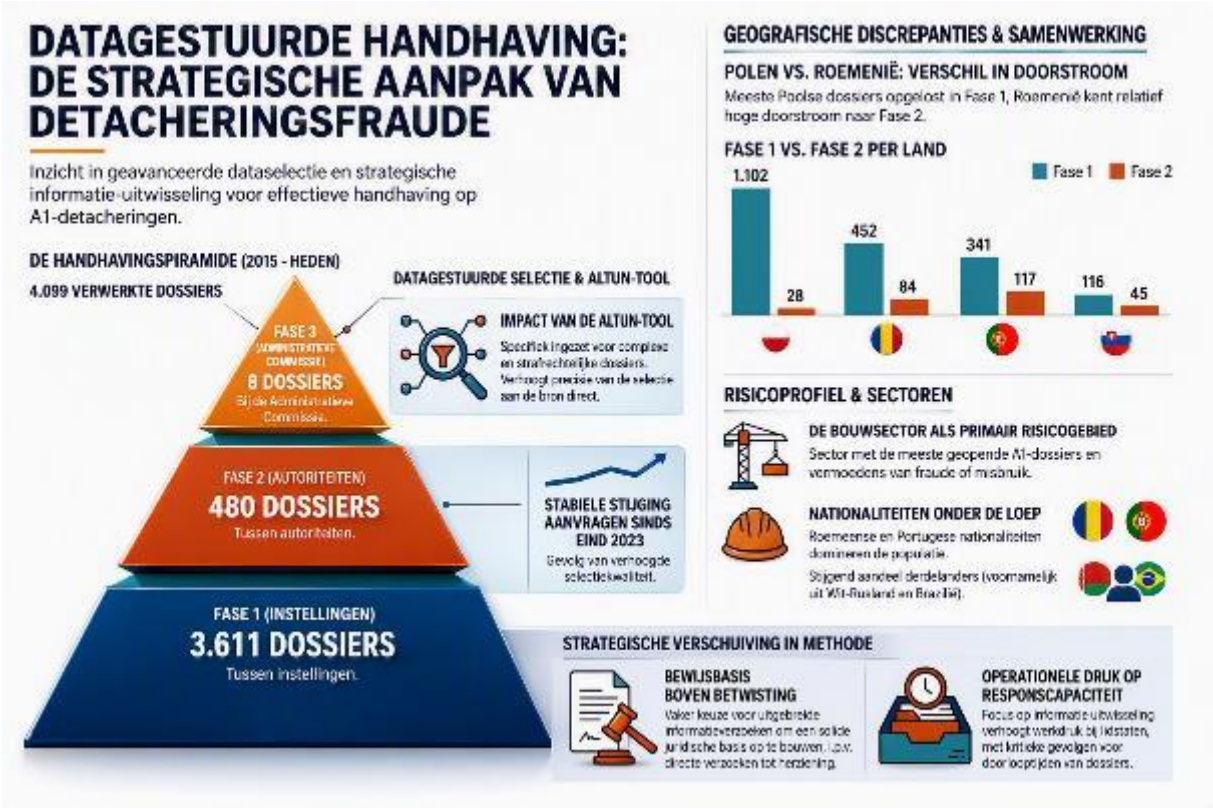

Politieke Escalatie, ELA-bemiddeling en het BeRECOVERY-project

Vanwege het jarenlange uitblijven van verbetering in de samenwerking met Roemenië, is besloten tot **politieke escalatie**. Het kabinet van minister Beenders is op 9 oktober 2025 formeel ingelicht, wat leidde tot een interventie van de Directie van de Europese Arbeidsautoriteit (ELA) bij de Roemeense minister op 23 februari 2026. Dit dossier is nu prioritair verankerd in **Actie 49 van het SIOD-actieplan 2026-2027**.

De **ELA-bemiddelingsprocedure** (operationeel sinds september 2022) presteert ondanks actieve Belgische participatie (België diende 8 van de 13 Europese zaken in) nog niet optimaal, met slechts 1 bevredigend resultaat. De in mei 2026 goedgekeurde vereenvoudiging van de *Rules of Procedure* moet de drempel verlagen.

Om de handhavingsketen sluitend te maken, is op 30 juni 2026 het **BeRECOVERY-project** officieel gelanceerd. Dit project slaat een brug tussen de vaststellingen in OSIRIS en de grensoverschrijdende inning van sociale schulden. Het doel is auteursrechtelijke en operationele monitoring zodat een ingetrokken A1-attest onherroepelijk leidt tot effectieve financiële invordering, waarmee de *return on investment* van de Belgische inspectiediensten wordt gegarandeerd.

Programmadoel 5: Efficiënte en effectievere invordering en terugvordering

Actie 50: In kaart brengen problemen grensoverschrijdende invordering

Projectleider: FOD Sociale Zekerheid

Indicatoren:

Indicator 1 : Het Secretariaat-Generaal van de Benelux organiseert een studiedag over de grensoverschrijdende invordering van socialezekerheidsschulden en administratieve boetes. De organisatie van de Benelux-studiedag rond de grensoverschrijdende invordering van socialezekerheidsvorderingen is geïntegreerd in het Europese project BeRECOVERY. Naar aanleiding van de officiële opstart van het project werden reeds verschillende overlegmomenten georganiseerd met de betrokken partners, waaronder tijdens de kick-offvergadering, om de doelstellingen van de studiedag en de samenhang met de activiteiten van het project af te stemmen.
Een concrete datum voor de studiedag werd vastgelegd op 19 november 2026. De save-the-date werd reeds verspreid naar de partners. Hiermee werd een belangrijke stap gezet in de realisatie van deze indicator.

Momenteel wordt samen met de Benelux-partners verder gewerkt aan de inhoudelijke invulling en het format van de studiedag. Daarbij wordt bepaald welke prioritaire thema's aan bod zullen komen, welke actoren betrokken worden en hoe de ervaringen en knelpunten die binnen BeRECOVERY worden vastgesteld, kunnen worden geïntegreerd in de uitwisseling. De studiedag beoogt een operationeel forum te creëren waar goede praktijken worden gedeeld en concrete pistes worden ontwikkeld om de grensoverschrijdende invordering van socialezekerheidsvorderingen te versterken.

Stand van zaken Q2: officiële lancering van BeRECOVERY, vastlegging van de datum van de studiedag (19/11/2026) en verspreiding van een save-the-date aan de betrokken partners.

Indicator 2 : Er worden twee testtrajecten voor invordering en/of compensatie opgestart, overeenkomstig de coördinatieverordeningen 883/2004 en 987/2009, in samenwerking met de geïnteresseerde Belgische instellingen en in samenwerking met andere lidstaten. Nog niet begonnen.

Indicator 3 : Er wordt een nota opgesteld met de problemen die tijdens de testtrajecten zijn vastgesteld. Deze nota bevat operationele verbeteringsvoorstellen om de correcte toepassing van de bepalingen in de Europese verordeningen inzake de invordering van socialezekerheidsvorderingen in een grensoverschrijdend kader te verbeteren. Geen antwoord ontvangen op deze indicator.

Effectmeting

Beter inzicht inzake de problemen en mogelijke oplossingen rond de grensoverschrijdende invordering .
Sinds begin 2026 werden de werkzaamheden rond de grensoverschrijdende invordering van socialezekerheidsvorderingen gestructureerd binnen het project BeRECOVERY. Door de opmaak van een eerste nota aan het kabinet, de validatie van de projectfiche en de formele opstart van het project op 30 juni 2026 werd een kader gecreëerd voor een systematische analyse van de bestaande knelpunten en mogelijke oplossingen.

In samenwerking met de RSZ en het RSVZ werden de belangrijkste onderzoeksthema's, uitdagingen en werksporen afgebakend. Daarnaast werden governance- en coördinatiestructuren opgezet, waaronder een uitgebreid stuurcomité, thematische werkgroepen en een gedeeld documentatieplatform. Hierdoor wordt expertise uit verschillende instellingen samengebracht en wordt informatie over grensoverschrijdende invorderingsproblemen gecentraliseerd en gedeeld. De eerste inhoudelijke resultaten worden verwacht tegen eind september - begin oktober 2026 via institutionele diagnosen van de RSZ en het RSVZ en een analyse van de gerechtelijke invordering. Ook de voorbereiding van een Benelux-studiedag en een samenwerkingstraject met de Europese Arbeidsautoriteit (ELA) dragen bij tot het verzamelen en uitwisselen van kennis over knelpunten en goede praktijken.

Stand van zaken Q2: het inzicht in de problematiek is versterkt door de formele opstart van BeRECOVERY, de betrokkenheid van de belangrijkste Belgische actoren, de uitbouw van een gestructureerde governance en de voorbereiding van concrete analyses die de basis zullen vormen voor operationele verbeteringsvoorstellen in 2026-2027.

Actie 51: Operationaliseren ELA-bemiddelingsprocedure op Belgisch niveau

Projectleider: FOD Sociale Zekerheid
Indicatoren:
Indicator 1 : Promotie maken voor de bemiddelingsprocedure: opleidingen geven, collega's van de OISZ sensibiliseren, etc.

De sensibilisering van de Belgische partners wordt structureel verdergezet.
Indicator 2 : Verzekeren van de opvolging van dossiers inzake sociale zekerheidscoördinatie die via de ELA-bemiddelingsprocedure zijn behandeld.

In het kader van de A1-steungroep wordt elk kwartaal een agendapunt over de ELA-bemiddelingsprocedure voorzien. Hier worden potentiële dossiers, lopende dossiers, ontwikkelingen binnen de procedure en de meerwaarde van het instrument besproken. Daarnaast vond een overleg- en sensibiliseringsvergadering plaats met de RSZ in het kader van de opvolging van dossiers die bij ELA werden ingediend.
Indicator 3 : Minstens één nieuwe test case indienen
België blijft de via de ELA-bemiddelingsprocedure ingediende dossiers individueel opvolgen. Tot op heden werden acht dossiers bij ELA ingediend. Drie dossiers werden afgesloten en vijf dossiers bevinden zich nog in behandeling. De ervaring leert dat de uitkomst van de procedure in belangrijke mate afhankelijk blijft van de bereidheid van de betrokken lidstaat om aan de bemiddeling deel te nemen.

Indicator 4 : Er vindt jaarlijks overleg plaats met alle Belgische partners om hen te ondersteunen bij de implementatie van het bemiddelingsinstrument, in overleg met de SIOD. Dit gebeurt voortaan onder auspiciën van de A1-steungroep, die minstens vier keer per jaar bijeenkomt.

Indicator 5 : Er worden verbeteringen aangebracht in de bemiddelingsprocedure (in de zin van de aanbevelingen die zijn geformuleerd in het evaluatie- en promotierapport over de activiteiten en taken van ELA door het Belgische voorzitterschap van de Raad van de EU in de eerste helft van 2024).
De opvolging van de dossiers gebeurt momenteel via een individuele en kwalitatieve monitoring. Gezien het beperkte aantal dossiers werd geen nood vastgesteld aan een bijkomende formele

opvolgingsmethodiek. Evenmin werden door de FOD Werkgelegenheid dossiers geïdentificeerd die in aanmerking komen voor de ELA-bemiddelingsprocedure. In deze omstandigheden wordt geoordeeld dat een formeel gezamenlijk proces met de FOD Werkgelegenheid momenteel onvoldoende meerwaarde biedt ten opzichte van de benodigde middelen.

Effectmeting

België zorgt voor een regelmatige en individuele opvolging van de dossiers die aan de bemiddelingsprocedure van het ELA worden voorgelegd. Tot op heden heeft België acht dossiers ingediend, waarvan er drie zijn afgesloten en vijf nog steeds worden opgevolgd. Er wordt voortdurend gezorgd voor bewustmaking van de partners, met name in het kader van de A1-ondersteuningsgroep, waar elk kwartaal een agendapunt over bemiddeling wordt georganiseerd om potentiële of lopende dossiers, de ontwikkelingen van de procedure en de meerwaarde ervan te bespreken. Daarentegen is er op dit moment geen vergelijkbare behoefte vastgesteld op het gebied van het arbeidsrecht: de FOD Werkgelegenheid heeft geen Belgische dossiers geïdentificeerd die in aanmerking zouden komen voor bemiddeling. Gezien het ontbreken van dergelijke gevallen en de verschillen in werkwijze tussen beide domeinen, zou de invoering van een gemeenschappelijk en geformaliseerd proces met de FOD Werkgelegenheid momenteel onvoldoende toegevoegde waarde opleveren in verhouding tot de benodigde middelen.

Om dezelfde redenen zijn een specifieke aanpassing van het Osiris-platform of de ontwikkeling van een nieuw opvolgingsinstrument in dit stadium niet gerechtvaardigd. Door het beperkte aantal dossiers kunnen deze doeltreffend per geval worden opgevolgd, zonder dat daarvoor onevenredig veel ICT- of personele middelen moeten worden ingezet. Deze aanpak wordt regelmatig geëvalueerd in het licht van de ontwikkeling van het aantal dossiers en het daadwerkelijke gebruik van de procedure. Meer in het algemeen leert de opgedane ervaring ook dat de uitkomst van de bemiddeling sterk afhankelijk blijft van de bereidheid tot samenwerking van de partnerlidstaat. In deze context, en ondanks de voortdurende steun van België voor de ontwikkeling van dit instrument, wordt voortaan bijzondere aandacht besteed aan de evaluatie van de doeltreffendheid en de concrete meerwaarde ervan, om de Belgische investering in de procedure indien nodig aan te passen aan het gebruik ervan en de daadwerkelijke resultaten.

Conclusie en verdere stappen

Het programma sociale dumping is in 2026 gestart en eindigt in december 2027. Hierbij wordt uiteraard het principe van continuïteit toegepast. Dit rapport geeft een overzicht van de uitvoering van het programma sociale dumping in de periode januari – juni 2026.

De programmawerking draait rond 3 assen: implementatie projectwerking, uitbouw PMO en outcomes[8]. Wat de implementatie van de projectwerking betreft, werd er in de periode januari – juni 2026 verder ingezet op het werken met projectfiches die de kernelementen van het project omvatten (bv. doelstellingen, milestones, etc.) zodat de projecten efficiënt gepland, uitgevoerd en opgevolgd kunnen worden. Inzake de verdere ontwikkeling van de PMO werd verder ingezet op de vier elementen die hierboven al zijn aangehaald. Een doorgedreven monitoring, aan de hand van efficiënte opvolgingstools, laat een optimale coördinatie van de projecten toe. Hierbij werd tijdens de werkgroepen onder meer bekeken op basis van welke criteria de projecten optimaal gelinkt konden worden, zodoende een optimale samenhang te bewerkstelligen.

Opvolging over de implementatie van het programma kan maar gebeuren op voorwaarde dat er voldoende kwantitatief én kwalitatief gerapporteerd wordt over de projecten.

Dit rapport bevat de resultaten van de kwalitatieve bevraging. **Dit is zeker een stap in de goede richting**, maar er dient **blijvend ingezet te worden op een kwalitatieve rapportering**.

Ook de manier van rapporteren is een iteratief proces, dat indien nodig bijgestuurd zal worden. SIOD zelf stelde alvast voor om de koppeling tussen de trimestriële rapportering en de rapportering via de werkgroepen met projectleiders te verbeteren. Zo dient de trimestriële rapportage als input voor de werkgroepvergaderingen, waarbij de programmaleider o.b.v. de trimestriële rapportage gerichter kan vergaderen rond verdere informatie-uitwisseling, knelpunten etc. Sinds het tweede kwartaal van 2023 wordt aan de projectleiders gevraagd om de

werkgroepen voor te bereiden door per project 3 slides te actualiseren. Deze werkwijze werd **positief beoordeeld** door de projectleiders tijdens de werkgroep van 17 februari 2026.

Er wordt verder werk gemaakt van de **effectmetingen.** In het verleden werden hier al diverse stappen in ondernomen, bv. een studie vanuit ELA en het gebruik van de perceptiemeting. De eerste ervaringen tonen aan dat dit nuttige pistes zijn, maar die de nodige capaciteit (o.a. tijd, budget) en medewerking (bv. van sociale partners) vereisen om deze te kunnen implementeren.

Het Strategisch Comité van 23 juni 2025 heeft de programmawerking bevestigd. Op vraag van de leden van het Strategisch Comité (dd. 23/06/2025) en van het Structureel Overlegcomité (dd. 2/7/2025), zal bekeken worden hoe de methodologie van de programmawerking verbeterd kan worden.

SIOD kiest bewust voor deze werkwijze omdat wij ervan overtuigd zijn dat de strijd tegen sociale fraude en sociale dumping slechts effect kan hebben wanneer we komen tot een coherente aanpak van onze projecten en onze inspanningen focussen op wat er echt toe doet: eerlijke concurrentie.

Gebruikte afkortingen

Afkorting	Verklaring
AI	Artificiële Intelligentie
CJI	Concerted and Joint Inspection
DAG	Dienst Administratieve Geldboeten
DG BC&IR	Directoraat Generaal Beleidscoördinatie en Internationale relaties
EESSI	Electronic Exchange of Social Security Information system
ELA	European Labour Authority
FOD	Federale Overheidsdienst
GOT	Grensoverschrijdende Tewerkstelling
IAO	Internationale Arbeidsorganisatie
ICT	Informatie- en Communicatietechnologie
IGO	Instituut voor Gerechtelijke Opleiding
IMI	Internal Market Information System (Informatiesysteem Interne Markt)
KPI	Kritische Prestatie Indicator
MEC	Meldpunt voor een Eerlijke Concurrentie
MOU	Memorandum of Understanding
MyDia	My Digital Assistant
NLO	National Liaison Officer
OISZ	Openbare Instellingen van de Sociale Zekerheid
OSH	Occupational Safety and Health
PJ	Pro Justitia
PMO	Project Management Office
RIZIV	Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering
RSVZ	Rijksinstituut voor de Sociale Verzekeringen der Zelfstandigen
RSZ	Rijksdienst voor Sociale Zekerheid
RVA	Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening
SIOD	Sociale Inlichtingen-en Opsporingsdienst
SPOC	Single Point of Contact
SZ	Sociale Zekerheid

TSW	Toezicht op de Sociale Wetten
TWW	Toezicht op het Welzijn op het Werk
UDW	Undeclared Work Platform

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER:

Bart Stalpaert

Directeur Sociale Inlichtingen en Opsporingsdienst (SIOD)

Zuidertoren - 8ste verdieping - Europaesplanade 1 1060 Brussel, België

info@siod.belgie.be

www.siod.belgie.be

Wenst u meer publicaties van de SIOD te lezen? Dat kan via bovenstaande QR-code.